

UM

magazyn

UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO W ŁODZI

Rozmowy z Dziekanami:

- prof. Anną Kilanowicz-Sapotą
- prof. Jolantą Kujawą

**XI edycja Konferencji
(Nie)pełnosprawni na rynku pracy**

2024 **N^o5**

ISSN 2543-8999

TEMATY Z OKŁADKI

- 5 Rozmowa z Dziekanem Wydziału Farmaceutycznego – prof. Anną Kilanowicz-Sapotą
- 8 Rozmowa z Dziekanem Wydziału Nauk o Zdrowiu – prof. Jolantą Kujawą
- 20 XI edycja Konferencji „(Nie)pełnosprawni na rynku pracy”
- 16 Cel numer jeden? Ograniczenie niewłaściwego stosowania antybiotyków
- 24 Współpraca drogą do międzynarodowych badań i sukcesów
- 28 Nić Erasmusa – od bibliotekarzy do naukowców
- 32 Łódź stolicą promocji zdrowia
- 36 Relacja z III Sympozjum Naukowo-Szkoleniowego „Racjonalna Terapia Przeciwdrobnoustrojowa”
- 39 UniwersUM
- 43 Szpitale Uniwersyteckie
- 46 Nominacje
- 49 Wieczór Kulturowy (Cultural Soireé 2024)

REDAKTOR NACZELNY
Anna Pielesiek-Kielma

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Anna Rykiert

SKŁAD I OPRACOWANIE GRAFICZNE
Klaudia Zakrzewska

KOREKTA
Monika Osińska

ADRES REDAKCJI:

Biurowo Promocji Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
90-647 Łódź, pl. gen. J. Hallera 1B
tel. 42 272 50 94-95, ummagazyn@umed.lodz.pl

Niech nadchodzące Święta
Bożego Narodzenia upłyną w zdrowiu,
pozwolą cieszyć się obecnością najbliższych,
niosąc odpoczynek i wytchnienie
od tego, co codzienne.

Niech nadchodzący rok dostarczy
powodów do radości,
obfitując w pomysły,
pozwoli spełnić marzenia.

Wesołych Świąt

prof. Janusz Piekarski

Rektor

Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

Grudzień to szczególny miesiąc – pełen ciepła, refleksji i radości płynącej ze zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia. W tym wyjątkowym czasie chcemy zaprosić Was, drodzy Czytelnicy, do świątecznej lektury naszego magazynu.

W tym numerze szczególną uwagę poświęcamy dwóm wywiadam, które odkrywają kulisy pracy naszych wydziałów. Dziekan Wydziału Farmaceutycznego prof. Anna Kilanowicz-Sapota dzieli się wizją rozwoju, osiągnięciami studentów oraz wyzwaniem, jakie stoją przed współczesną farmacją. Z kolei rozmowa z Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu prof. Jolantą Kujawą przybliżyła nam działania na rzecz innowacyjnych rozwiązań w edukacji i praktyce zdrowotnej, które kształtują przyszłość opieki nad pacjentami.

Święta to również czas wdzięczności – za miniony rok, pełen wspólnych osiągnięć, rozwoju i nauki. Cieszymy się, że tworzymy społeczność, w której możemy się nawzajem inspirować i wspierać.

Życzymy Wam wszystkim zdrowych, spokojnych Świąt Bożego Narodzenia oraz sukcesów i spełnienia marzeń w nadchodzącym roku. Niech będzie on pełen pasji, nowych możliwości i naukowych odkryć!

Mitej lektury!

Anna Pieliesiek-Kielma
Redaktor naczelny

Rozmowa z Dziekanem Wydziału Farmaceutycznego

– prof. dr hab. n. med. **Anną Kilanowicz-Sapotą**

Rozpoczyna Pani kolejną kadencję jako Dziekan Wydziału Farmaceutycznego. Jakie są Pani główne plany na najbliższe cztery lata związane z rozwojem Wydziału?

Kolejna kadencja rzeczywiście przynosi nowe wyzwania dydaktyczne i organizacyjne, którym będę starała się sprostać. Najbliższe cztery lata chciałabym wypełnić projektami i działaniami sprzyjającymi rozwojowi zarówno kadry badawczo-dydaktycznej, jak i infrastruktury Wydziału. Priorytetem będzie modernizacja laboratoriów - w pierwszej kolejności dydaktycznych, a następnie badawczych. Dobrze wyposażone w nowoczesny sprzęt laboratoria dydaktyczne są niezbędnym elementem procesu kształcenia na najwyższym poziomie, zwłaszcza na kierunkach wymagających nabycia konkretnych umiejętności praktycznych, do których zalicza się zarówno *farmację*, *analitikę medyczną*, jak i *kosmetologię*. Z kolei wzmocnienie zaplecza infrastruktury badawczej Wydziału umożliwi intensyfikację aplikowania o projekty naukowe i wdrożeniowe we współpracy z przemysłem farmaceutycznym, medycznymi laboratoriami diagnostycznymi czy branżą kosmetyczną.

Planujemy zacieśnić współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym przy przygotowywaniu nowych programów studiów dla wszystkich trzech kierunków realizowanych na Wydziale, aby nasi absolwenci odpowiadali na realne potrzeby rynku pracy. Dużym wsparciem będzie w tym zakresie

Pracujemy nad modernizacją programu nauczania na wszystkich kierunkach studiów realizowanych na Wydziale. Pozwoli to w jeszcze większym stopniu poznać potrzeby środowiska zawodowego i dostosować do nich nowy program kształcenia.

projekt dydaktyczny „Operacja – Integracja 3.0”, którego realizację rozpoczęliśmy już we wrześniu tego roku. Zostały powołane Rady Programowe dla każdego z kierunków. Ich skład został poszerzony o interesariuszy zewnętrznych, przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, potencjalnych pracodawców oraz absolwentów kierunków, którzy już poznali realia aktualnego rynku pracy.

Wyzwaniem w tej kadencji będzie dodatkowo wprowadzenie nowych standardów kształcenia na kierunku *farmacja* oraz *analitika medyczna*, a tym samym dostosowanie programów studiów do nowych efektów uczenia. Ponadto, rosnąca konkurencja i otwieranie nowych kierunków medycznych na różnych uczelniach wskazuje na konieczność uatrakcyjnienia form kształcenia oraz zintensyfikowanie działań promocyjnych, aby zainteresowanie potencjalnych studentów nauką na naszym Wydziale wzrosło. Tak więc będzie to bardzo pracowity okres, nie tylko dla mnie i kolegium dziekańskiego, ale także całej kadry akademickiej naszego Wydziału.

Czy planowane są zmiany w ofercie edukacyjnej? Nowe kierunki, specjalności, zmiany w sposobie kształcenia?

Zdecydowanie tak. To też jest jeden z głównych celów grantu dydaktycznego „Operacja – Integracja 3.0”, który właśnie realizujemy. Pracujemy nad modernizacją programu nauczania na wszystkich kierunkach studiów realizowanych na Wydziale. Pozwoli to w jeszcze większym stopniu poznać potrzeby środowiska zawodowego i dostosować do nich nowy program kształcenia dla cyklu rozpoczynającego studia w roku akademickim 2025/2026. Ponadto, umożliwi naszym studentom skorzystanie z dodatkowej szerokiej oferty praktycznych szkoleń, warsztatów poszerzających kompetencje i umiejętności praktyczne, które są tak bardzo promowane przez pracodawców. Trzeba jednak pamiętać, że oferta edukacyjna na kierunkach regulowanych, do których należą *farmacja* i *analitika medyczna*, musi być w pierwszej kolejności dostosowana do obowiązujących standardów kształcenia. Natomiast godziny, które mamy do dyspozycji, będziemy starali się zagospodarować tak, aby w jak największym stopniu odpowiadały potrzebom rynku pracy naszych absolwentów. Planujemy położyć większy nacisk na kształcenie praktyczne, współpracę z nowoczesnymi laboratoriami i ośrodkami badawczymi, w tym również międzynarodowymi.

W ofercie edukacyjnej kierunku *farmacja* chcemy także poszerzać interprofesjonalne podejście, wprowadzając zajęcia wspólne ze studentami kierunku lekarskiego. Stwarza to możliwość poznania wzajemnych kompetencji i rozwijania umiejętności pracy w interdyscyplinarnym zespole oraz efektywnej komunikacji w opiece nad pacjentem.

Innym ważnym aspektem i celem zmian wprowadzanych w ofercie edukacyjnej na kierunku *farmacja* jest obszar farmacji klinicznej oraz szpitalnej. Przedmioty te realizowane są również we współpracy z Wydziałem Lekarskim. W ramach opieki farmaceutycznej oraz farmakologii są wprowadzone i wciąż poszerzane zajęcia symulacyjne w CSM z udziałem wolontariuszy/absolwentów. Pozwalają one wykorzystać studentom zdobytą wiedzę i nabyć umiejętności profesjonalnej komunikacji z pacjentem. Są to bardzo ważne zmiany w sposobie kształcenia studentów *farmacji*, ponieważ wynikają z potrzeby poszerzenia kompetencji zawodowych naszych absolwentów.

W 2021 r. weszła w życie ustawa o zawodzie farmaceuty – jeden z najważniejszych aktów prawnych regulujących zasady wykonywania tego zawodu. Zgodnie z zapisami ustawy farmaceuta powinien m.in. współpracować z lekarzem prowadzącym pacjenta – w ramach świadczenia usług z zakresu opieki farmaceutycznej – dzięki czemu czuwa nad prawidłowym przebiegiem indywidualnej farmakoterapii. Wzmacnia się także rola farmaceutów szpitalnych i klinicznych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, dlatego zależy nam, aby nasi absolwenci byli gotowi do wprowadzanych zmian systemowych.

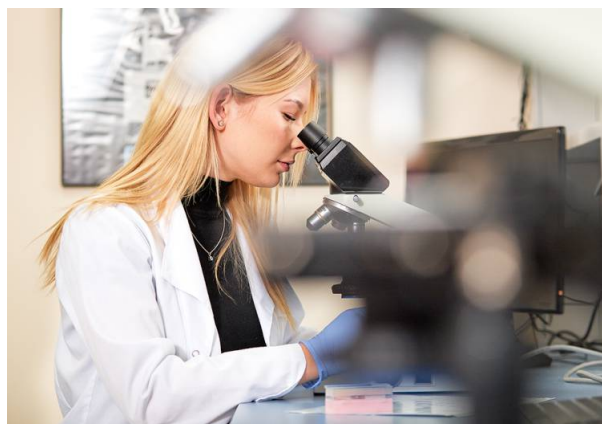
W 2022 r. weszła również w życie ustawa o medycynie laboratoryjnej, która ściśle określa zasady i warunki wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego. Przekłada się to dla nas na wyzwania wynikające z konieczności dostosowania programów kształcenia na tym kierunku tak, aby absolwenci byli dobrze przygotowani do swojej pracy.

Wprowadzając zmiany w ofercie dydaktycznej Wydziału, nie zapominamy o naszym najmłodszym kierunku – *kosmetologii* – dbając nie tylko o atrakcyjność zajęć dydaktycznych, ale także wysoką jakość nabywania przez naszych studentów umiejętności praktycznych. Dzięki systematycznemu poszerzaniu bazy urządzeń kluczowych w pracy kosmetyka staramy się jak najlepiej przygotować studentów do wykonywania

szerokiej gamy zabiegów. Jesteśmy bardzo dumni, że *kosmetologia* (pomimo dużej konkurencji) po raz trzeci z rzędu została uznana za najlepszy kierunek w kraju (według „Rankingu Szkół Wyższych Perspektywy 2024”).

Czy absolwenci Wydziału są poszukiwani na rynku, gdzie znajdują zatrudnienie?

Zdecydowanie tak. Potwierdzają to nie tylko statystyki, ale także głosy samych zainteresowanych. Absolwenci kierunku *farmacja* są wciąż bardzo poszukiwani na rynku pracy. Największy procent znajduje zatrudnienie w aptekach ogólnodostępnych oraz szpitalnych. Nasi absolwenci są także zatrudniani w hurtowniach farmaceutycznych oraz (jako osoby wykwalifikowane) w przemyśle farmaceutycznym i w podmiotach odpowiedzialnych za wprowadzanie produktu leczniczego na rynek farmaceutyczny, w przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego prowadzącego badania kliniczne, w inspekcji farmaceutycznej oraz w urzędach i instytucjach państwowych i samorządowych, działających w zakresie farmacji i sektora ochrony zdrowia. Wielu naszych studentów podejmuje pracę w firmach farmaceutycznych, często po wcześniejszym kontakcie i stażu jeszcze w okresie studiów.

Również absolwenci *analizy medycznej* naszego Wydziału są bardzo cenieni na rynku pracy. Większość z nich znajduje zatrudnienie w medycznych laboratoriach diagnostycznych, często jeszcze w trakcie studiów. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, obecnie praktycznie tylko absolwenci *analizy medycznej* mogą po zakończeniu studiów otrzymać prawo wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego. Rozwijający się rynek badań laboratoryjnych oraz szeroko rozumiana diagnostyka generują coraz więcej miejsc pracy dla absolwentów tego kierunku. W ostatnich latach,

w wyniku wprowadzonych regulacji prawnych, znacząco wzrosły zarobki w branży medycyny laboratoryjnej, co jest dodatkową zachętą do podjęcia studiów na tym kierunku.

W przypadku absolwentów *kosmetologii* sytuacja wygląda również bardzo optymistycznie. Nasi absolwenci podejmują pracę głównie w gabinetach kosmetycznych, część z nich decyduje się otworzyć własne firmy. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi, wizyty studyjne w ramach zajęć praktycznych na studiach, a także dobre podstawy z przedmiotów chemicznych sprawiają, że nasi absolwenci doskonale odnajdują się także w dynamicznie rozwijającym się przemyśle kosmetycznym. Pracują m.in. w firmach produkujących kosmetyki, a także jako osoby biorące udział w badaniach kosmetyków przy wprowadzaniu ich na rynek Polski czy Unii Europejskiej.

Jak ocenia Pani kształcenie na naszym Wydziale na tle innych uczelni medycznych w kraju?

Pod względem oferty edukacyjnej, potencjału naukowego, kadry dydaktycznej realizującej programy kształcenia na poszczególnych kierunkach, czy też współpracy z otoczeniem gospodarczym oraz stopniem umiędzynarodowienia wypadamy pozytywnie i porównywalnie do innych wydziałów farmaceutycznych. Staramy się wyróżniać wysoką jakością kształcenia oraz nowoczesnym podejściem do procesu edukacji, chociaż nie jest to łatwe, bo konkurencja w kraju jest duża. Nasi nauczyciele angażują się w liczne szkolenia, które podnoszą ich kompetencje dydaktyczne, zwłaszcza w kształceniu w zakresie zawodów medycznych. Natomiast pod względem infrastruktury dydaktycznej nasza sytuacja jest niestety umiarkowanie satysfakcjonująca. Stąd wielkie nadzieje pokładamy w nowej perspektywie finansowania i w bardzo wyczekiwanym na Wydziale Farmaceutycznym remoncie.

Praca naukowa, dydaktyczna, obowiązki dziekańskie - wszystko to pochłania mnóstwo czasu.

Czy udaje się Pani znaleźć wolną chwilę na hobby, relaks?

No cóż, z tym czasem wolnym jest faktycznie coraz trudniej. Mój ulubiony sposób na relaks to kontakt z naturą, uwielbiam długie spacerować po lesie, najlepiej z ukochanym psem. To mnie zawsze wycisza i obniża poziom negatywnych emocji. No i uwielbiam podróże, szczególnie fascynuje mnie Ameryka Łacińska.

Rozmowa z Dziekanem Wydziału Nauk o Zdrowiu – prof. dr hab. n. med. Jolantą Kujawą

Rozpoczyna Pani kolejną kadencję jako Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu. Jakie są Pani główne plany na najbliższe cztery lata związane z rozwojem Wydziału?

Jako Dziekan, ale także członek społeczności akademickiej biorący udział w budowaniu pozycji Wydziału Nauk o Zdrowiu w poprzednich kadencjach, w pierwszym rządzie chciałabym utrzymać zapał i aktywność tych wszystkich, którzy przyczynili się do uzyskania wysokiej oceny w ewaluacji jakości działalności naukowej i kategorii A dla dyscypliny nauki o zdrowiu. Jednym z priorytetów zatem jest, uzyskanie jak najwyższej oceny w kolejnej ewaluacji. Od tego zależą nie tylko uprawnienia, ale także kwota subwencji, którą otrzymamy z budżetu państwa. Ewaluacja jest kluczowa w całym systemie szkolnictwa wyższego i nauki, dlatego jestem przekonana, że powinniśmy skupić wysiłek całego Wydziału na osiągnięciu tego celu. Silnego wsparcia w tym zakresie udziela mi Pani Prodziekan ds. Nauki, prof. dr hab. n. med. Magdalena Kwaśniewska. Niezbędne jest wspomaganie rozwoju nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowiskach badawczo-dydaktycznych i zwiększenie liczby samodzielnych pracowników nauki oraz zwiększenie działalności publikacyjnej w czasopismach krajowych i zagranicznych o wysokim IF i punktacji MNiSW. Do końca roku prognozujemy zakończenie większości przewodów doktorskich procedowanych w starym trybie oraz w ramach realizacji studiów doktoranckich.

Ewaluacja jest kluczowa w całym systemie szkolnictwa wyższego i nauki, dlatego jestem przekonana, że powinniśmy skupić wysiłek całego Wydziału na osiągnięciu tego celu.

Do głównych celów, w obecnej kadencji, zaliczam **wsparcie zespołów badawczych realizujących badania naukowe i prace rozwojowe**, aby mogły osiągnąć zadane cele i zadeklarowane w projektach wskaźniki. Jednym z kluczowych zadań jest wzmocnienie współpracy z jednostkami kompetencyjnymi w celu pełnego wykorzystania potencjału uczelni. Mając na względzie dążenie do uzyskania statusu uczelni badawczej, przykładam dużą wagę do zwiększenia działalności naukowo-badawczej i uzyskania zadawalających efektów finansowych tej działalności. Koncentrujemy naszą aktywność na pozyskaniu środków na projekty badawcze w ramach konkursów organizowane przez instytucje unijne, zagraniczne, NCBR, NCN, ABM. Planujemy zwiększyć nasze osiągnięcia w zakresie komercjalizacji wyników badań i prac rozwojowych, a co za tym idzie także efekty finansowe tego zakresu działalności. Pracujemy obecnie nad pozyskaniem dowodów wpływu działalności naukowej prowadzonej w naszych jednostkach na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki, aby przygotować wysokiej jakości opisy wpływu. Mając na uwadze potrzebę kształcenia młodych kadr w zakresie działalności badawczej w dyscyplinie nauk o zdrowiu promujemy rekrutację do Międzynarodowej Szkoły Doktorskiej UM w Łodzi, a także staramy się włączać do realizacji projektów badawczych studentów kształcących się na kierunkach WNoZ.

Planuję położyć nacisk na **poszerzenie współpracy międzynarodowej** jednostek Wydziału, co powinno służyć zarówno podnoszeniu jakości badań naukowych, zwiększeniu publikacji wyników badań jak i utrzymaniu wysokiej jakości kształcenia. W obecnej kadencji został powołany Koordynator ds. promocji i projektów międzynarodowych Wydziału Nauk o Zdrowiu - dr hab. n. o. zdrowiu, prof. uczelni Anna Lipert, której kompetencje, sprawność organizacyjna i zaangażowanie powinno przynieść wymierne korzyści w tym zakresie.

Wśród zaplanowanych działań należy wyróżnić:

- Zwiększenie wymiany dydaktycznej wśród studentów i pracowników Wydziału zarówno z krajami UE, jak i z krajami spoza UE.
Trwają prace nad rozszerzeniem oferty wymiany zagranicznej, czego rezultatem jest podpisanie w dniu 6 sierpnia 2024 roku umowy bilateralnej pomiędzy Medical University of Sofia (Bułgaria) i Uniwersytecie Medycznym w Łodzi celem umożliwienia studentom realizacji praktyk zagranicznych w języku angielskim. Prowadzone są również rozmowy z instytucjami w Rumunii, Litwie, Estonii i Norwegii celem

- podpisanie podobnych porozumień. Ponadto, podpisano list intencyjny z Narodowym Uniwersytecie Medycznym im. I. Ja. Horbaczewskiego w Tarnopolu na Ukrainie.
- Umożliwienie studentom i pracownikom Wydziału kontaktów z profesorami wizytującymi oraz studentami przyjeżdżającymi do nas w ramach wymiany międzynarodowej.
- Międzynarodowe curriculum w ofercie Wydziału obejmujące:
 - a) przedsięwzięcia typu *joint degree* tworzone we współpracy z jednym lub wieloma partnerami zagranicznymi w języku angielskim,
 - b) umiędzynarodowienie polskojęzycznych programów studiów poprzez zawarcie w nich tzw. „okien mobilnościowych” poprzez element obowiązkowych praktyk lub studiów za granicą,
 - c) umiędzynarodowione curriculum bez fizycznej mobilności wykorzystujące nowe metody nauczania (*distance learning*, MOOCs, *blended learning*).
- Międzynarodowa promocja wizerunku Wydziału adresowana zarówno do zagranicznych uczelni, jak i do studentów oraz kandydatów na studia za pomocą kanałów przekazu tj. strona internetowa i media społecznościowe.
- Zwiększenie umiędzynarodowienia zespołów realizujących wspólne projekty badawcze i dydaktyczne poprzez m.in. planowanie i realizację wspólnych badań naukowych i publikacji, udział w projektach dofinansowywanych ze środków zewnętrznych.
- Zapewnienie sprawnej komunikacji, przepływu informacji i wiedzy wpływających na wzrost świadomości działań podejmowanych w ramach internacjonalizacji uczelni oraz na zaangażowanie pracowników i studentów.
- Wizytacje administracji wydziałowej w uczelniach partnerskich umożliwiające wdrażanie najlepszych rozwiązań i zmienianie metod zarządzania na bardziej elastyczne, nastawiony na rozwój studentów i pracowników.
- Tworzenie wspólnej siatki kontaktów w oparciu o osoby poznane w ramach wyjazdów zagranicznych pracowników i studentów.
- Poszukiwanie środków zewnętrznych w ramach programów mobilności innych niż Erasmus dających możliwość wyjazdów poza Europę.
- Utrzymywanie kontaktu z absolwentami zagranicznymi, jako wiarygodnymi przedstawicielami uczelni na targach w kraju swojego zamieszkania i będących

źródłem wiedzy i inspiracji dla potencjalnych kandydatów na studia w Polsce.

Wyzwania na najbliższy okres:

- Zbudowanie szerszej oferty praktyk, które dałyby możliwość poznania międzynarodowego środowiska pracy. Dzięki podjętym działaniom nasi studenci będą mogli nabyć wyjątkowe kompetencje, dające im szansę odnalezienia się nie tylko na polskim, ale także europejskim rynku.
- Wspomaganie działalności naukowo-badawczej studentów poprzez promocję i rozwój działalności studentekich kół naukowych oraz programu Indywidualnego Toku Studiów, a także zwiększenie liczby publikacji z udziałem studentów oraz czynnego udziału studentów w konferencjach krajowych i międzynarodowych.
- Zbudowanie oferty szkoleniowej dla pracowników Wydziału, które dałyby możliwość poznania międzynarodowego środowiska pracy.
- Zbudowanie oferty propozycji wykładów pracowników dydaktycznych Wydziału, którą można promować wśród uczelni zagranicznych, a tym samym umożliwić wyjazdy pracowników w ramach Visiting Profesor lub Teaching.

Utrzymanie wysokiej jakości kształcenia na wszystkich sześciu kierunkach prowadzonych na Wydziale Nauk o Zdrowiu z zapewnieniem udziału studentów w badaniach naukowych realizowanych w jednostkach naszej uczelni, powinno odpowiadać na dynamicznie zmieniające się potrzeby rynku pracy i wyzwania współczesnej ochrony zdrowia, dlatego programy studiów na wszystkich kierunkach są monitorowane i aktualizowane zgodnie z najnowszą wiedzą oraz dostosowywane do potrzeb i oczekiwań otoczenia społeczno-gospodarczego. Zakres zmian jest zgodny z wynikami konsultacji ze studentami, kadrą dydaktyczną oraz interesariuszami zewnętrznymi. Równie dużą wagę przykładamy do zachowania etycznych standardów w nauczaniu zawodów medycznych.

Zbudowaliśmy silny Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, którego przewodniczącą jest Pani Prodziekan ds. dydaktyki prof. dr hab. Małgorzata Pikala. Powołaliśmy Komisje ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia na każdym kierunku. Komisje te mają za zadanie wykonywać okresowe przeglądy i analizę programów nauczania, hospitacje zajęć dydaktycznych, przygotowywać coroczne sprawozdania z oceny jakości kształcenia za poprzedni rok akademicki oraz

rekomendacje działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. Uaktualniliśmy 20 procedur WZZJK, najważniejsze z nich przypomnieliśmy na Radzie Pedagogicznej, która odbyła się dn. 17 października br. i udostępniłyśmy je na stronie internetowej wydziału. To spotkanie było także okazją do wręczenia listów gratulacyjnych wszystkim wyróżniającym się wyjątkowym zaangażowaniem w pracach podejmowanych na rzecz naszego wydziału i uczelni. Chciałabym, w tej kadencji, znajdować jak najwięcej okazji do spotkań z nauczycielami akademickimi i okazywania wdzięczności za ich trud w utrzymaniu wysokiego poziomu jakości kształcenia i zachowanie najwyższych standardów w dydaktyce oraz przestrzeganie kodeksu etyki pracownika naukowego. Ten zakres pracy, który wiąże się z interwencjami w przypadkach naruszania zasad etosu wykładowcy akademickiego uważam za istotny dla tworzenia przyjaznego środowiska pracy i utrzymania pozytywnego wizerunku uczelni.

Jednym z priorytetów jest rozwój infrastruktury dydaktycznej i doposażenie pracowni do praktycznego nauczania zawodów medycznych: fizjoterapeuty, ratownika medycznego, pielęgniarki i położnej oraz dietetyka.

Doświadczamy wielu czasowych zmian warunków pracy związanych z remontami szpitali uniwersyteckich, wygaszaniem i wyłączeniem obiektów stanowiących m.in. bazę dydaktyczną WNoZ oraz w przyszłości planowanym przeniesieniem Dziekanatu na teren kampusu CKD. Przenieśliśmy we wrześniu tego roku do budynku przy ul. Narutowicza 60 pięć zakładów z lokalizacji przy ul. Lindleya. Trwają prace związane z doposażeniem tych jednostek. Zakład Żywienia Klinicznego i Diagnostyki Gastroenterologicznej funkcjonuje w tymczasowej lokalizacji. Aktualnie prowadzone są prace w kampusie przy pl. Hallera związane z remontem, adaptacją i wyposażeniem pomieszczeń w celu prowadzenia przedmiotów takich jak medycyna fizykalna, balneoklimatologia i odnowa biologiczna. Po latach starań o powstanie tej bazy, wydaje się, że w najbliższym czasie studenci będą mogli odbywać zajęcia w nowych pomieszczeniach wyposażonych w nowoczesne urządzenia. I choć wiele niewiadomych dotyczących utworzenia Wojskowej Akademii Medycznej może być przyczyną zmiany planów inwestycyjnych, to bez wątplenia potrzebne jest w tak dużej uczelni medycznej nowoczesne centrum rehabilitacji zabezpieczające potrzeby rehabilitacyjne pacjentów szpitali uniwersyteckich oraz bazę kliniczną i dydaktyczną dla kierunków prowadzonych na WNoZ, w tym głównie dla

fizjoterapii i dietetyki. Infrastruktura kierunku *ra-townictwo medyczne* także wymaga poszerzenia. Prowadzimy najliczniejszy kierunek RM ze wszystkich uczelni medycznych w Polsce.

Z tymi zadaniami będziemy się mierzyć w najbliższej przyszłości i upatrujemy szansę na rozwój w tym zakresie w środkach pozyskanych z KPO i w centralizacji działalności uczelni w ramach kampusu CKD.

Czy planowane są zmiany w ofercie edukacyjnej? Nowe kierunki, specjalności, zmiany w sposobie kształcenia?

Nad kształtowaniem i rozszerzeniem oferty edukacyjnej WNoZ czuwa Pani Prodzikan ds. dydaktyki prof. dr hab. n. o zdrowiu Małgorzata Pikala aktywnie włączając się w prace prowadzone na wszystkich kierunkach.

Pan Prodzikan ds. kierunku Dietetyka prof. dr hab. n. med. Cezary Chojnacki wraz z Zespołem przygotował w kolejnym roku akademickim uruchomienie studiów podyplomowych „Dietetyka spersonalizowana z elementami nutrigenomiki”.

Celem studiów jest przekazanie i poszerzenie najnowszej wiedzy z zakresu dietetyki oraz dodatkowo:

- Przygotowanie absolwentów do pracy na stanowisku dietetyka, zdobycie niezbędnej wiedzy, umiejętności i kompetencji dotyczącej występowania polimorfizmów genetycznych oraz możliwych interakcji genotyp-dieta i ich roli w procesach fizjologicznych u osób zdrowych i chorych,
- poznanie potencjalnego wpływu bioaktywnych składników żywności na genom,
- nabycie umiejętności indywidualnego podejścia do pacjenta i rozwiązywania problemów związanych z jego stanem zdrowia ze szczególnym uwzględnieniem leczenia dietetycznego oraz najnowszych doniesień z zakresu nutriepigenomiki,
- zapoznanie z praktycznym zastosowaniem narzędzi nutrigenomicznych w kontekście żywieniowym (umiejętność planowania badania oraz analizy i interpretacji uzyskanych wyników).

Studenci Jednolitych Studiów Magisterskich na kierunku *fizjoterapia* dzięki zaangażowaniu Pani Prodzikan dr hab. n. o zdrowiu, prof. uczelni Joanny Kostki, która zorganizowała zespół zapewniający **udział w projekcie NCBR „Operacja - Integracja 3.0!”** będą mieli możliwość podniesienia kompetencji zgodnie z potrzebami gospodarki i rynku pracy. Realizacja

projektu zapewni także rozwój kompetencji kadry zaangażowanej w realizację procesu kształcenia.

W ramach programu planowane są działania takie jak:

- Modyfikacja programów kształcenia do zdefiniowanych potrzeb kierunku dostosowanych do wymagań otoczenia społeczno-gospodarczego. Zmiany te powstaną na bazie konsultacji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego,
- Organizacja szkoleń, warsztatów, dodatkowych zajęć praktycznych oraz staży dla studentów,
- Realizacja działań zmierzających do ograniczenia zjawiska przedwczesnego kończenia nauki i rekrutacji świadomych kandydatów,
- Organizacja szkoleń dla nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunkach objętych wsparciem, w tym szkoleń dot. zielonej transformacji i kompetencji cyfrowych.

Spodziewamy się również zmian w standardach kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu fizjoterapeuty. Ogłoszenie nowej wersji standardów będzie się wiązało z koniecznością dostosowania programów nauczania do nowych wymogów.

W Oddziale Pielęgniarstwa i Położnictwa Pani Prodzikan dr hab. n. o zdrowiu, prof. uczelni Ewa Borowiak wraz z zespołem realizuje prace związane z dostosowaniem programów kształcenia na kierunkach *pielęgniarstwo* i *położnictwo* w związku z wprowadzeniem nowych standardów kształcenia obowiązujących od roku akademickiego 2025/2026. Planuje się także poszerzenie i unowocześnienie bazy dydaktycznej poprzez doposażenie, rozbudowę Centrum Symulacji Medycznej oraz pozyskanie nowych podmiotów leczniczych na terenie całego województwa jako bazy klinicznej.

Na kierunku **położnictwo** zapewniono zwiększenie atrakcyjności procesu kształcenia poprzez udział pracowników i studentów tego kierunku w projekcie **NCBR "Operacja - Integracja 3.0!"** - III etap wdrażania Zintegrowanego Programu Uczelni poprzez:

- rozszerzenie ponad standard oferty szkoleniowej dla studentów poprzez organizację warsztatu – ćwiczenia mięśni Kegla, szkolenia - wejście na rynek pracy (ścieżka kariery zawodowej), Szczepienia noworodka, Resuscytacja noworodka),
- organizacja szkoleń dla nauczycieli (Szkolenie z zakresu metodologii badań naukowych (prace oryginalne), Szkolenie z zakresu podstaw statystyki medycznej).

Na kierunku **ratownictwo medyczne** Pani Prodziekan dr n. med., prof. uczelni Krystyna Frydrysiak wraz z zespołem przygotowuje:

- **program studiów magisterskich (II stopnia) na kierunku ratownictwo medyczne**, od roku akademickiego 2025/2026. Podjęto współpracę z Biurem Promocji w celach marketingowych.

- **dostosowanie programu kształcenia studiów licencjackich na kierunku ratownictwo medyczne** do nowych standardów obowiązujących od roku akademickiego 2025/2026.
- **rozwój współpracy międzynarodowej** jako kluczowy element rozwoju *ratownictwa medycznego* i umiędzynarodowienia kierunku RM. Opracowany w tym roku akademickim przez dr hab. n. med., prof. uczelni Dariusza Timlera plan międzynarodowej współpracy z uczelniami, instytutami badawczymi oraz organizacjami pozarządowymi może przyczynić się do podniesienia jakości kształcenia, innowacyjności badań oraz zwiększenia rozpoznawalności Wydziału na arenie międzynarodowej.

Ponadto zaplanowano:

- realizację zajęć w formie *Problem-Based Learning* (PBL) i *Team-Based Learning* (TBL - metoda projektowania i prowadzenia zajęć, która łączy ideę odwróconych zajęć (ang. *flipped classroom*) i pracę grupową) co jest szczególnie istotne dla przyszłych pracowników ochrony zdrowia, pracujących zespołowo) jako narzędzia do poprawy jakości kształcenia;
- opracowanie w ramach uczelnianego *savoir-vivre*; katalogu miękkich umiejętności, które powinien posiadać lub rozwijać ratownik medyczny;
- rozszerzenie ścieżki interprofesjonalnego kształcenia we współpracy z Panią dyrektorką CSM dr n. o zdrowiu Marią Bartczak oraz koordynatorami zajęć stażów nagłych na kierunku lekarskim i pielęgniarstwie;
- zorganizowanie konkursu na najlepszego studenta kierunku *ratownictwo medyczne*;
- objęcie mentoringiem ponadprzeciętnych studentów i wsparcie ich rozwoju naukowego; zachęcenie do ITS czy złożenia wniosku grantu badawczego do STN.

Pani Prodziekan ds. Zdrowia Publicznego prof. dr hab. n. med. Dorota Kaleta, z myślą o rosnących potrzebach rynku pracy, zaplanowała **wprowadzenie oferty studiów w języku angielskim**. W roku akademickim 2025/2026 zostanie wdrożony program dwuletnich studiów magisterskich w języku angielskim ze specjalnością **promocja zdrowia**, z możliwością uzyskania certyfikatu The International Union of Health Promotion and Education (IUHPE).

Korzyści z akredytacji IUHPE:

- jako pierwsi w Polsce będziemy kształcić specjalistów promocji zdrowia wg międzynarodowych standardów;

- Uniwersytet Medyczny w Łodzi i kierunek *zdrowie publiczne* znajdują się w międzynarodowej bazie jednostek z akredytacją.

Ponadto, wprowadzane na kierunku *zdrowie publiczne* zmiany w programach kształcenia mają na celu poszerzenie zakresu zajęć praktycznych, uaktualnienie treści programowych oraz poszerzenie oferty zajęć fakultatywnych. Wynikają one zawsze z szerokich konsultacji ze studentami, kadrą dydaktyczną oraz wniosków i potrzeb zgłaszanych przez wszystkie grupy interesariuszy, reprezentowane w Radzie Dydaktycznej kierunku lub napływające z zewnątrz w postaci gromadzonych opinii. Aktualna koncepcja kształcenia na kierunku, której zasadnicza modyfikacja nastąpiła w 2017 r., odzwierciedla zapotrzebowanie w zakresie kształcenia kadr zdrowia publicznego. W koncepcji kształcenia uwzględniono także aktualne trendy w edukacji w zakresie zdrowia publicznego, korzystając z międzynarodowych doświadczeń i wytycznych European Core Competences for Public Health Professionals stworzonych przez stowarzyszenie europejskich szkół zdrowia publicznego ASPHER (The Association of Schools of Public Health in the European Region). Wyodrębnione w ramach projektu ASPHER kompetencje z zakresu: a) metod zdrowia publicznego; b) społecznych i ekonomicznych determinant stanu zdrowia populacji; c) środowiskowych determinant stanu zdrowia populacji; d) polityki zdrowotnej, w tym ekonomii i teorii organizacji i zarządzania; e) promocji zdrowia, w tym edukacji zdrowotnej, ochrony zdrowia i prewencji; f) etyki znajdują odzwierciedlenie w efektach uczenia się realizowanych na kierunku *zdrowie publiczne*. Konstrukcja programu kształcenia na tym kierunku jest zharmonizowana z programami nauczania w innych krajach europejskich, co pozwala na zwiększanie poziomu umiędzynarodowienia, współpracy z zagranicznymi uczelniami i instytucjami oraz umożliwia studentom i pracownikom udział w międzynarodowych projektach i wymianach.

Czy absolwenci Wydziału są poszukiwani na rynku, gdzie znajdują zatrudnienie?

Uniwersytet Medyczny ma wysoką pozycję w rankingach i jest znany z utrzymywania wysokich standardów jakości kształcenia, stąd sytuacja naszych absolwentów na rynku pracy jest bardzo dobra.

Absolwenci kierunku *dietetyka* są poszukiwani na rynku pracy ze względu na zwiększone zainteresowanie

zdrowym stylem życia w ostatnich latach. Społeczeństwo coraz bardziej zdaje sobie sprawę z roli prawidłowego żywienia w profilaktyce chorób cywilizacyjnych, takich jak: otyłość, cukrzyca, nadciśnienie, choroby układu sercowo-naczyniowego. Dietetycy stają się ważnymi członkami zespołów medycznych w szpitalach, przychodniach i placówkach ochrony zdrowia. Potencjalne miejsca zatrudnienia to także działy badań i rozwoju w przemyśle spożywczym, placówki edukacyjne (jako wykładowcy, trenerzy, badacze zajmujący się wpływem diety na zdrowie), sektor prywatny (jako dietetycy, w firmach cateringowych i restauracjach – opracowywanie zdrowych jadłospisów i wsparcie przy tworzeniu menu, działalność publikacyjna i w mediach społecznościowych).

Absolwenci jednolitych studiów magisterskich na kierunku *fizjoterapia* są poszukiwanymi i cenionymi na rynku pracy profesjonalistami, którzy posiadają wysokie kwalifikacje w obszarze nowoczesnej fizjoterapii, ale również umiejętności w zakresie kompetencji miękkich.

Znajdują zatrudnienie w jednostkach ochrony zdrowia o różnym profilu, zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym. Ponadto, pracują w ośrodkach opiekuńczych, z osobami starszymi. W kontekście widocznych zmian społeczno-demograficznych wydaje się to być bardzo rozwojowym kierunkiem kariery zawodowej. Bardzo atrakcyjnym miejscem pracy dla absolwentów kierunku *fizjoterapia* są kluby sportowe dające możliwość współpracy ze sportowcami, ale także centra odnowy biologicznej czy fitness kluby.

Absolwenci mogą również kontynuować kształcenie – zarówno w kierunku zawodowym, poprzez realizację programu specjalizacji, jak i naukowym poprzez kontynuację kształcenia w Szkołach Doktorskich, które znajdują się w ofercie naszej uczelni.

Absolwenci kierunków *pielęgniarstwo i położnictwo* wykonują wyuczony zawód. Odnoszą liczne sukcesy, zajmują kierownicze stanowiska w licznych podmiotach leczniczych, w organizacjach zawodowych, czynnie uczestniczą w procesie kształcenia (jako nauczyciele i interesariusze zewnętrzni), prowadzą badania naukowe, uzyskując kolejne stopnie naukowe, oraz zasiadają w Zarządzie Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego. Studenci już w czasie studiów otrzymują oferty stypendialne od licznych pracodawców.

Absolwenci, zarówno kierunku *pielęgniarstwo*, jak i *położnictwo*, poszukują pracy tylko jeden dzień. 90% absolwentów podejmuje pracę w podmiotach lecz-

niczych na terenie naszego kraju. 10% absolwentów kontynuuje naukę na studiach drugiego stopnia.

Absolwenci kierunku *ratownictwo medyczne* są poszukiwani na rynku pracy, szczególnie w obszarach, gdzie występuje deficyt wykwalifikowanych pracowników medycznych. Są pierwszym ogniwem w łańcuchu ratunkowym. Wzrost liczby interwencji medycznych, styl życia, większe ryzyko wypadków sprawiają, że rośnie zapotrzebowanie na wykwalifikowaną kadrę do obsługi systemów ratunkowych. Znajdują w zdecydowanej większości pracę w WSRM, SOR, Izbach Przyjęć, firmach prywatnych świadczących usługi transportu medycznego, w instytucjach szkoleniowych, w sektorze przemysłowym. Bezrobocie w tej grupie zawodowej wynosi 1,01%.

i utrzymywania wysokiej jakości kształcenia na sześciu kierunkach prowadzonych na Wydziale Nauk o Zdrowiu. Moi znakomici poprzednicy budowali renomę tego Wydziału przez ponad 23 lata. Rozwijamy nowoczesne formy kształcenia studentów w odpowiedzi na wyzwania, jakie stawia nam współczesne społeczeństwo. Prowadzimy wymianę naukową z wieloma zagranicznymi ośrodkami naukowymi i akademickimi. Wydział Nauk o Zdrowiu cieszy się bardzo dobrą opinią wśród pracodawców i innych podmiotów w tym uczelni medycznych.

Studenci kształceni na naszym kierunku mają dostęp do bogatej bazy klinicznej będącej w zasobach Uniwersytetu oraz możliwość zdobywania wiedzy i umiejętności pod kierunkiem doświadczonych nauczycieli akade-

**Studenci kształceni na naszym kierunku mają
dostęp do bogatej bazy klinicznej będącej w zasobach
Uniwersytetu oraz możliwość zdobywania wiedzy i umiejętności
pod kierunkiem doświadczonych nauczycieli akademickich
i znakomitych naukowców.
Warunki studiowania sprzyjają zarówno pozyskiwaniu wiedzy
i umiejętności związanych z przyszłym zawodem,
jak i rozwojowi naukowemu.**

Absolwenci kierunku *zdrowie publiczne* otrzymali w ramach prowadzonego przez Akademickie Biuro Karier (ABK) pośrednictwa pracy, w latach 2019-2024, 278 ofert pracy z ponad 150 firm. 195 studentów *zdrowia publicznego* odpowiedziało na oferty pracy. Według informacji uzyskanych z Departamentu Polityki Zdrowotnej Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi w chwili obecnej 5 pracowników Departamentu posiada tytuł magistra zdrowia publicznego uzyskany na Uniwersytecie Medycznym w Łodzi. Potencjalne zapotrzebowanie w Departamencie szacuje się na dodatkowe 4-5 etatów, zaś w 13 podmiotach leczniczych, dla których podmiotem tworzącym jest Samorząd Województwa Łódzkiego, na około 25 osób. Zapotrzebowanie na absolwentów ZP zgłasza również Urząd Miasta Łodzi.

[Jak ocenia Pani kształcenie na naszym Wydziale na tle innych uczelni medycznych w kraju?](#)

Jestem spadkobierczynią wieloletniej tradycji budowania interdyscyplinarnych zespołów badawczych

i znakomitych naukowców. Warunki studiowania sprzyjają zarówno pozyskiwaniu wiedzy i umiejętności związanych z przyszłym zawodem, jak i rozwojowi naukowemu.

Na Wydziale Nauk o Zdrowiu działa 30 studenckich kół naukowych, z czego pięć dedykowanych jest bezpośrednio studentom fizjoterapii. Swoje ambicje naukowe studenci mogą rozwijać również w ramach Indywidualnego Toku Studiów. W tym roku do programu przystąpiło 4 kolejnych studentów jednolitych studiów magisterskich na kierunku *fizjoterapia*. Ponadto, w ramach konferencji studenckiej organizowanej na naszej uczelni – *Juvenes pro Medicina*, studenci kierunku *fizjoterapia* mogą prezentować wyniki swoich badań na corocznie już organizowanej sesji fizjoterapeutycznej. Są zdobywcami wielu nagród i wyróżnień. Studenci tego kierunku realizują praktyki zawodowe w bardzo dobrych ośrodkach, przede wszystkim jednostkach klinicznych. Mają również możliwość odbywania praktyk zawodowych poza granicami naszego kraju.

W tym roku praktyki zagraniczne w ramach programu Erasmus oraz indywidualnych umów podpisywanych z ośrodkami realizowało 5 studentów.

Zalety studiowania na kierunku *fizjoterapia* są zauważane przez kandydatów na studentów. O miejsce na kierunku stara się coraz więcej absolwentów szkół średnich. Pomimo zmian demograficznych liczba kandydatów na kierunek *fizjoterapia* utrzymuje się na wysokim poziomie. W tym roku w procesie rekrutacji na nasz kierunek wzięło udział ponad 900 kandydatów, a próg punktowy uprawniający do studiowania był wyjątkowo wysoki.

Regularnie uczestniczymy w rankingach uczelni i zajmujemy wysokie miejsca w swoich kategoriach. Aktualnie w rankingu Szkół Wyższych Perspektywy *ratownictwo medyczne* zajmuje 3. miejsce, kierunek *dietetyka* także jest bardzo wysoko oceniany i obecnie zajmuje wysokie 4. miejsce, co stanowi niewątpliwą sukces wynikający z ogromnego wspólnego wysiłku i zaangażowania całego zespołu. Wg rankingu Perspektyw z roku 2023 *pielęgniarstwo* zajmowało 3. miejsce, a *położnictwo* 6. miejsce w Polsce. Bardzo cenne są też opinie pracodawców wskazujące na bardzo dobry poziom przygotowania absolwentów do wykonywania zawodu pielęgniarki czy położnej, co przekłada się na preferowanie w zatrudnieniu absolwentów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Absolwenci *zdrowia publicznego* są cenieni za swoją wiedzę, umiejętności i zaangażowanie. To, co nas wyróżnia, to: wysokie kwalifikacje kadry akademickiej – specjaliści zdrowia publicznego, praktycy; wysoka ocena parametryczna (kategoria A) Wydziału w historii oraz wysokie miejsce kierunku w rankingu kierunków studiów: Perspektywy (3. miejsce na 12 w rankingu) i w Shanghai Global Ranking of Academic Subjects (w obszarze zdrowie publiczne - 401-500) oraz program nauczania ze ścieżkami/specjalnościami odpowiadającymi na aktualne wyzwania zdrowia publicznego, potrzeby pracodawców i studentów.

Na koniec chciałabym zwrócić uwagę na pracowników administracji. Mam przyjemność współpracować z pracownikami dziekanatu, którzy wykazują się odpowiednim doświadczeniem zawodowym oraz wysokimi kompetencjami społecznymi i cieszą się bardzo dobrą opinią wśród studentów, pracowników, jak i interesariuszy zewnętrznych. Osoby zatrudnione na poszczególnych stanowiskach to wykwalifikowana kadra wyróżniająca się wysokimi standardami obsługi klientów, efektywnością współpracy i komunikacji

społecznej.

Z tak fantastycznymi ludźmi, zarówno we władzach uczelni, władzach wydziału, jak i administracji pokonanie wszelkich trudności związanych z okolicznościami, których dziś nie można do końca przewidzieć, wydaje się możliwe. Magia myślenia na wielką skalę, seria imponujących inwestycji, których jestem świadkiem i beneficjentem, zobowiązuje mnie do zaangażowania się i budowania wspólnoty celu.

Praca naukowa, dydaktyczna, obowiązki dziekańskie - wszystko to pochłania mnóstwo czasu. Czy udaje się Pani znaleźć wolną chwilę na hobby, relaks?

Tak, raz w roku, jak dotychczas, udaje mi się wyjechać na narty i na rejs, choć ostatnio już nie jachtem żaglowym, a statkiem motorowym. Uwielbiam pływać. Obowiązkowo także, choć na kilka dni, planuję wyjazd do Kazimierza Dolnego na Festiwal Filmu i Sztuki Dwa Brzegi. A relaks? Relaks zawsze przychodzi po wykonaniu zadania. Ja mam zadaniowy tryb pracy. Nie odpoczywam, zanim nie wykonam zadania.

CEL NUMER JEDEN?

Ograniczenie

niewłaściwego stosowania

antybiotyków

Warsztaty, kilkumiesięczne audyty i wspólne opracowanie strategii i narzędzi na przyszłość. To działania, które podjęli naukowcy z Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w ramach europejskiego projektu IMAGINE. Wszystko po to, by poprawić praktyki w zakresie higieny i ograniczyć niewłaściwe stosowanie antybiotyków w domach opieki. - *Oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe staje się jednym z największych zagrożeń dla zdrowia publicznego na świecie – alarmują eksperci.*

IMA INE

Anna Kowalczyk
Kierownik
Centrum Medycyny Rodzinnej i Społeczności Lokalnych

Upośledzenie układu odpornościowego, a w konsekwencji osłabienie całego organizmu i wzrost oporności na leki mogący prowadzić nawet do braku ich skuteczności. Do tego niepożądane reakcje na podane środki i drogie, niepotrzebne koszty opieki zdrowotnej i leczenia. Lista skutków nadużywania i stosowania niewłaściwych antybiotyków, szczególnie w przypadku starszych osób z wieloma chorobami współistniejącymi, jest długa.

Około 50% antybiotyków przepisywanych na zakażenia układu moczowego w domach opieki w Europie jest niepotrzebnych – wykazały badania wykonane w ramach IMAGINE, europejskiego projektu na temat poprawy stosowania antybiotyków w placówkach opieki długoterminowej.

Do programu na zaproszenie badaczy z Hiszpanii przystąpili także naukowcy z Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

- To efekt naszej wcześniejszej międzynarodowej współpracy. W ramach innych badań zajmowaliśmy się tematyką rozważnego stosowania antybiotyków. Chcieliśmy to kontynuować. Teraz jednak koncentrujemy się na domach opieki i ich podopiecznych, którzy są wrażliwą grupą pacjentów – mówi mgr Anna Kowalczyk, kierownik Centrum Medycyny Rodzinnej

i Społeczności Lokalnych Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Jak wyjaśnia, mieszkańcy domów opieki ze względu na częstość występowania chorób współistniejących, osłabiony układ odpornościowy i specyfikę miejsca zamieszkania, są bardziej podatni na infekcje. To w konsekwencji powoduje potrzebę stosowania u nich antybiotyków, co jeszcze bardziej zwiększają infekcje oporne na antybiotyki.

Warsztaty dla pracowników domów opieki

Projekt IMAGINE składa się z trzech głównych etapów. Po znalezieniu domów opieki, które były zainteresowane udziałem w projekcie, naukowcy przeprowadzili w nich po dwa wstępne audyty. Po pierwsze, personel domów opieki rejestrował i monitorował wszystkie antybiotykoterapie przepisane pacjentom. Drugi audyt – higieniczny – polegał na obserwowaniu, jak wyglądają praktyki dotyczące zasad higieny w trakcie wykonywania procedur medycznych. - *W specjalnym kwestionariuszu trzeba było zaznaczyć, jakie procedury zostały wykonane, czy wszystkie potrzebne środki higieniczne były dostępne i gdzie były dostępne* – wyjaśnia kierownik Centrum. Audyty przeprowadzono między lutym a kwietniem 2024 roku.

W ramach drugiego etapu projektu, w październiku, naukowcy z UMEDu zorganizowali dwudniowe warsztaty dla personelu domów opieki, czyli pielęgniarek, opiekunów medycznych, pracowników socjalnych i terapeutów. - *Projekt zakłada m.in. opracowanie pewnych narzędzi dotyczących zasad higieny. Ten aspekt dotyczy głównie pracy pielęgniarek czy opiekunów medycznych, stąd skupiamy swoje działania właśnie*

na tych pracownikach, a nie na lekarzach, którzy przepisują antybiotyki – tłumaczy Anna Kowalczyk. Zaznacza, że poprzednie projekty, które realizowali naukowcy, dotyczyły lekarzy, stąd też zmiana. - Liczymy, że personel, który uczestniczył w warsztatach, przekaże aktualną wiedzę lekarzom i narzędzia, które opracowaliśmy, pośrednio dotrą w ten sposób także do nich – dodaje ekspertka.

W czasie warsztatów naukowcy przedstawili i omówili wyniki wstępnych audytów, wspólnie z uczestnikami szkolenia wskazywali, jakie zachowania były poprawne, jakie nie. Oprócz tego przypomnieli schematy i rekomendacje przepisywania antybiotyków, a także mity dotyczące zakażeń układu moczowego. - W przypadku antybiotyków wyróżniamy tzw. antybiotyki pierwszego i drugiego rzutu. Najlepiej na początku korzystać z tych pierwszych i przestrzegać zaleceń dotyczących stosowania antybiotyków po to, by nie zabijać wszystkich, także tych potrzebnych, bakterii w organizmie – wyjaśnia.

Na warsztatach poruszono także tematy dotyczące zasad higieny i wdrażania skutecznych technik zapobiegania zakażeniom, a także przypomniano zalecenia ekspertów oraz najnowsze wytyczne UE w dziedzinie higieny. - Uczestnicy spotkania podkreślali, że zajęcia były bardzo przydatne. Dzięki nim mogli odświeżyć sobie wiedzę, a nowi pracownicy domów opieki - zyskać

nowe informacje. Higiena i podawanie antybiotyków to ważny element ich pracy – mówi ekspertka. Następnie w grupach dzielono się doświadczeniami ze swoich miejsc pracy, wspólnie ustalano, co można jeszcze

poprawić i stworzono strategię działań na przyszłość zgodnie z narzędziami opracowanymi przez naukowców w ramach projektu IMAGINE.

Dla uczestników spotkania przygotowano również warsztaty praktyczne dotyczące cewnikowania pacjentów i opieki nad pacjentami z cewnikiem. W sumie w dwudniowym szkoleniu wzięło udział 50 osób z 12 domów opieki, głównie z woj. łódzkiego, świętokrzyskiego i mazowieckiego.

Lepsza jakość opieki nad seniorami

Teraz przed naukowcami z UMEDu trzeci etap projektu, czyli ponowny audyt, który pozwoli ocenić skuteczność przeprowadzonych warsztatów. - *W 2025 roku, również od lutego do kwietnia, ponownie zbierzemy dane z tych samych domów opieki, aby porównać je z wynikami z pierwszej fazy projektu. Chcielibyśmy w ten sposób sprawdzić, na ile nasza interwencja wpłynęła na przepisywanie antybiotyków i przestrzeganie zasad higieny* – wyjaśnia Anna Kowalczyk. Zaznacza jednocześnie, że wyniki pierwszego audytu pokazują, że w Polsce sytuacja nie jest jeszcze aż tak zła w porównaniu z innymi państwami. - *Ale wciąż mamy wiele do zrobienia. Naszym celem jest ograniczenie niewłaściwego stosowania antybiotyków i poprawienie praktyk w zakresie higieny w domach opieki* – podkreśla.

Dzięki właściwemu i racjonalnemu przepisywaniu antybiotyków naukowcy liczą na zmniejszenie niepożądanych reakcji na leki i oporności na nie, a dzięki poprawie praktyk higienicznych mają nadzieję na skuteczniejsze zapobieganie infekcjom, głównie zakażeniom dróg moczowych, które są powszechnym problemem wśród mieszkańców domów opieki. - *Niewątpliwie październikowe szkolenie w ramach projektu IMAGINE przyczyni się do poprawy jakości opieki nad starszymi osobami. Chodzi nam o to, by lepiej, bardziej komfortowo im się żyło i żeby zakażenia tak bardzo się nie rozpowszechniały* – podkreśla ekspertka. Projekt ma też wymiar edukacyjny: dzięki warsztatom możliwe jest przekazywanie aktualnej wiedzy nie tylko personelowi domów opieki, ale też mieszkańcom takich placówek i ich rodzinom. - *Niewłaściwe stosowanie antybiotyków jest głównym czynnikiem napędzającym rozwój AMR (oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe), dlatego interwencje takie jak ta w Polsce są niezbędne, aby rozwiązać ten problem. Skupiając się na edukacji i praktyce, projekt IMAGINE ma na celu wprowadzenie trwałych zmian,*

które ochronią zdrowie mieszkańców domów opieki w całej Europie – podsumowuje Anna Kowalczyk.

Globalne zagrożenie

Projekt rozpoczął się w styczniu 2023 roku i potrwa do końca 2025 roku. Jest on współfinansowany w ramach programu EU4H Unii Europejskiej. Oprócz Polski biorą w nim udział: Grecja, Słowacja, Słowenia, Hiszpania, Dania, Węgry i Litwa - łącznie 110 domów opieki.

Częścią projektu IMAGINE jest kampania „Prawda czy fałsz” mająca na celu obalenie mitów o antybiotykoterapii i edukowanie pracowników opieki zdrowotnej i ogółu społeczeństwa na temat rozsądnego stosowania antybiotyków. Kampania, którą przeprowadzono w drugiej połowie listopada, pokazywała też najlepsze praktyki w zakresie zapobiegania zakażeniom, takie jak prawidłowa higiena rąk czy właściwe stosowanie środków ochronnych.

Projekt IMAGINE i kampania „Prawda czy fałsz” są tym bardziej potrzebne, że oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe staje się globalnym zagrożeniem, które dotyczy coraz większej liczby krajów.

W 2019 r. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) sklasyfikowała AMR jako jedno z 10 największych zagrożeń dla zdrowia publicznego na świecie. Szacuje się, że w 2024 r. oporność na antybiotyki jest przyczyną ponad 35 tys. zgonów rocznie w Unii Europejskiej.

Dane te z roku na rok rosną. By zwrócić uwagę na problem, Europejskie Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) ustanowiło Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach, który obchodzony jest 18 listopada.

Projekt współfinansowany w ramach programu EU4H Unii Europejskiej (umowa grantowa nr 101079838). Wyrażone poglądy i opinie są jednak poglądami i opiniami wyłącznie autora(-ów) i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy Unii Europejskiej lub HADEA. Ani Unia Europejska, ani organ przyznający finansowanie nie są za nie odpowiedzialni.

NIEPEŁNOSPRAWNI
Uniwersytet Medyczny w Łodzi

XI EDYCJA KONFERENCJI

(Nie)pełnosprawni na rynku pracy

• • •

Zjazd Pełnomocników uczelni wyższych

mgr Maria Religa
Specjalista ds. osób niepełnosprawnych
Biuro Obsługi Studiów

5 i 6 listopada Łódź stała się centrum dyskusji na temat dostępności i aktywizacji osób z niepełnosprawnościami. Zjazd Pełnomocników uczelni wyższych ds. osób z niepełnosprawnościami oraz XI Konferencja „(Nie)pełnosprawni na rynku pracy” zgromadziły przedstawicieli uczelni wyższych, ekspertów, przedstawicieli instytucji publicznych, przedsiębiorców i studentów, podkreślając znaczenie współpracy na rzecz inkluzywności oraz wykorzystania nowoczesnych technologii w eliminowaniu barier.

● Zjazd Pełnomocników uczelni wyższych

5 listopada odbył się Zjazd Pełnomocników, w którym uczestniczyło 50 przedstawicieli uczelni, organizacji wspierających osoby z niepełnosprawnościami oraz ekspertów aktywizacji zawodowej. Wydarzenie otworzył prof. Adam Durczyński, Prorektor ds. Studenckich Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Program spotkania był pełen merytorycznych wystąpień i inspirujących debat. Anna Rutz, Pełnomocniczka Ministra Nauki ds. wsparcia uczelni w zwiększaniu dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, w swoim wykładzie podkreśliła najważniejsze wyzwania związane z zapewnianiem dostępności w szkolnictwie wyższym w Polsce. Prof. Janusz Janczukowicz z Uniwersytetu Medycznego w Łodzi skupił się na kluczowych wartościach budujących i wspierających środowisko akademickie.

Dr Joanna Sztobryn-Giercuszkiewicz z Politechniki Łódzkiej omówiła ewolucję wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami na uczelniach w Polsce i zagranicą, zaś Marcel Majewski z Uczelnianej Rady Samorządu Studentów UM wskazał na potrzebę silnej współpracy studentów i uczelni w budowaniu przyjaznego środowiska akademickiego.

Ważnym punktem wydarzenia była także debata „Liderzy dostępności”, w której uczestniczyły czołowe polskie uczelnie, prezentując swoje najlepsze praktyki

w zakresie dostępności, wsparcia studentów i pracowników o specjalnych potrzebach.

Marta Pugowska-Kosel Dyrektorka Łódzkiego Oddziału Fundacji Aktywizacja w Łodzi zakończyła część merytoryczną wystąpieniem na temat kluczowych kompetencji, które pomagają osobom z niepełnosprawnościami odnaleźć się na konkurencyjnym rynku pracy.

uczestnicy Zjazdu Pełnomocników uczelni wyższych ds. osób z niepełnosprawnościami

prof. Janusz Janczukowicz - Prodziekan ds. Rozwoju Nauczania Wydziału Lekarskiego UM w Łodzi, Kierownik Centrum Edukacji Medycznej, prezydent Międzynarodowego Stowarzyszenia na Rzecz Edukacji w Zawodach Medycznych — AMEE

1. Maria Religa – Pełnomocniczka ds. Osób Niepełnosprawnych UM w Łodzi, Justyna Wojtczak – Koordynatorka ds. dostępności oraz Dyrektorka Biura Obsługi Studiów UM w Łodzi, prof. Adam Durczyński – Prorektor ds. Studenckich UM w Łodzi, Hubert Gęsiarz – Prezes Fundacji Łódź Akademicka.
2. Anna Rutz – Pełnomocniczka Ministra Nauki ds. wsparcia uczelni w zwiększaniu dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, Pełnomocniczka Rektora i Kierowniczka Biura Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Justyna Wojtczak – Koordynatorka ds. dostępności oraz Dyrektorka Biura Obsługi Studiów UM w Łodzi.
3. dr inż. Szczepan Moskwa – Kierownik Działu Dostępności AGH, prof. Katarzyna Jach – Pełnomocniczka Rektora ds. Dostępności oraz przewodnicząca zespołu Liderów Dostępności na Politechnice Wrocławskiej, Grażyna Maszniew – Pełnomocnik Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami Politechniki Śląskiej, dr Joanna Sztobryn-Giercuszkiwicz – Pełnomocnik Rektora i kierownik Biura ds. Osób Niepełnosprawnych Politechniki Łódzkiej, członek Komisji ds. Dostępności Uczelni przy KRASP, Justyna Wojtczak – Koordynatorka ds. dostępności oraz Dyrektorka Biura Obsługi Studiów UM w Łodzi

● XI Konferencja „(Nie)pełnosprawni na rynku pracy”

Dzień później, 6 listopada, odbyła się XI edycja Konferencji „(Nie)pełnosprawni na rynku pracy”, otwarta przez Rektora UM, prof. Janusza Piekarskiego. Wykład inauguracyjny wygłosił Jan „Jaś” Mela – podróżnik i działacz społeczny, który w prelekcji „To nie ilość rąk czy nóg decyduje o naszej sile” mówił o pokonywaniu ograniczeń i budowaniu siły niezależnie od okoliczności.

Konferencja skupiła się na roli sztucznej inteligencji i nowoczesnych technologii w ułatwianiu życia i pracy osobom z niepełnosprawnościami. Podczas wystąpień zaprezentowano nowatorskie rozwiązania w zakresie interakcji człowiek-komputer, a eksperci wskazywali na praktyczne zastosowania AI w zwiększaniu samodzielności osób z niepełnosprawnościami. Paweł Bollin, Przewodniczący Uczelnianej Rady Samorządu Studentów UM, wygłosił prelekcję o wspieraniu studentów z niepełnosprawnościami w edukacji medycznej i drodze na rynek pracy.

Nie zabrakło również wątków praktycznych. Akademickie Targi Pracy Osób z Niepełnosprawnościami umożliwiły uczestnikom bezpośredni kontakt z pracodawcami, a w trakcie całego wydarzenia można było skorzystać z porady doradcy zawodowego.

Oba wydarzenia podkreśliły, jak istotne jest łączenie sił uczelni, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych i biznesu w działaniach na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Zjazd Pełnomocników wskazał na potrzebę stałego rozwoju wsparcia akademickiego, a Konferencja uwypukliła potencjał technologii w znoszeniu barier.

Michał Sobczak Wiceprezes Zarządu ŁSSE, Doroła Ryl Wojewoda Łódzki,
prof. Janusz Piekarski Rektor UM w Łodzi,
prof. Andrzej Romanowski Prorektor ds. Kształcenia Politechniki Łódzkiej

uczestnicy konferencji

Wnioski obu wydarzeń są jednoznaczne:

**kluczowe znaczenie mają
współpraca, edukacja oraz
ciągłe dążenie do tworzenia
świata, w którym wszyscy
- niezależnie od ograniczeń -
mogą realizować swój potencjał.**

prowadzące konferencję Anna Płoszyńska
- absolwentka Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
i Monika Mazur - Pełnomocnik Fundacji Aktywnej
Rehabilitacji FAR region łódzki

Jan „Jaś” Mela
- polski podróżnik
i działacz społeczny

Współpraca

drogą do międzynarodowych
badania i sukcesów

Na uniwersytecie dzięki współpracy jesteśmy w stanie przeprowadzić badania ilościowe i jakościowe, co daje nam holistyczne spojrzenie na naukę. Oprócz zdiagnozowania problemu możemy odpowiedzieć na pytanie, z czego on wynika i co zrobić, żeby go zniwelować – mówi prof. Magdalena Wrzesińska, nawiązując do międzynarodowego projektu, którego realizacja była możliwa dzięki zaangażowaniu w niego specjalistów z różnych dziedzin i obszarów naukowych.

Prof. Magdalena Wrześcińska,
kierownik Zakładu Rehabilitacji Psychospołecznej

Okazało się, że na uniwersytecie możemy bez problemu korzystać z *mixed method study*. Dzięki współpracy jesteśmy w stanie przeprowadzić badania ilościowe i jakościowe, co daje nam holistyczne spojrzenie na naukę.

Prof. Magdalena Wrześcińska, kierownik Zakładu Rehabilitacji Psychospołecznej, działania w obszarze międzynarodowym rozpoczęła w 2016 roku. Jednym z nich było nawiązanie współpracy z The European Training Consortium in Public Health and Health Promotion (ETC-PHHP), organizacją, która od ponad 30 lat zajmuje się szkoleniem osób w zakresie zdrowia publicznego i promocji zdrowia. - *W trakcie takiego szkolenia w Holandii poznałam naukowców, którzy później zaprosili mnie do szerszej współpracy w ramach tej organizacji* – wyjaśnia prof. Wrześcińska. Ekspertka została tutorką i wykładowczynią podczas szkół letnich, prowadziła wykłady i zajęcia w różnych międzynarodowych uczelniach. Jednocześnie podczas spotkań dotyczących innowacji w promocji zdrowia po raz pierwszy dostała możliwość zaprezentowania na szerszą skalę swoich wynalazków, czyli Piramidy Zdrowego Stylu Życia. Jest to seria narzędzi dydaktycznych w edukacji zdrowotnej dedykowana osobom, które słabo widzą lub nie widzą. Graficznie opracowane rekomendacje w zakresie zdrowego odżywiania miały więc specjalną fakturę, rozmiary czy audiodeskrypcję.

- *Dotarcie do międzynarodowej organizacji to był punkt zwrotny. Mogłam się rozwijać w zakresie promocji zdrowia i rozwijać swoje wynalazki* – mówi badaczka. Współpraca ta skończyła się habilitacją wdrożeniową – z jej wynalazków mogą korzystać dziś zarówno seniorzy, jak i przedszkolaki czy uczniowie. Rozwiązanie udostępniono szkołom i organizacjom pozarządowym.

SZEROKA WSPÓŁPRACA, SPECJALIŚCI Z RÓŻNYCH DZIEDZIN

W kolejnych latach prof. Wrześcińska z sukcesem składała liczne wnioski o granty międzynarodowe. Obecnie realizuje dwa projekty unijne. Jeden z nich to CO-CAPTAIN poświęcony osobom z zaburzeniami zdrowia psychicznego i zapobieganiu nowotworom. Naukowcy zaobserwowali, że u osób, które doświadczają kryzysu zdrowia psychicznego, choroby nowotworowe nie są zbyt szybko wykrywane, ponieważ objawy chorób onkologicznych często są maskowane m.in. przez efekty uboczne farmakoterapii. Projekt zakładał zbadanie tej zależności i ustalenie działań profilaktycznych, szczególnie ważnych w tym aspekcie.

- *Do realizacji tego projektu potrzebowałam jednak specjalistów z różnych dziedzin, którzy mają umiejętności zarówno praktyczne, jak i takie w zakresie projektowania realizacji i ewaluacji badań na podstawie np. analiz statystycznych* – mówi Magdalena Wrześcińska.

Na początku do współpracy zaprosiła członków zespołu Zakładu Rehabilitacji Psychospołecznej: Jarosława Rakoczego, specjalistę w zakresie psychometrii, który wykonuje analizy statyczne, oraz psycholożki: Magdaleny Kostyłę i Katarzynę Binder-Olibrowską, które czuwają nad realizacją zadań zgodnie z protokołami badań i wykonują działania interwencyjne wśród uczestników projektu.

- *Droga, która rozpoczęła się w zasadzie w 2016 roku, doprowadziła do szerokiej współpracy w ramach naszej uczelni między specjalistami z różnych dziedzin* – podsumowuje prof. Wrześcińska.

dr Magdalena Wieczorkowska,
kierownik Zakładu Socjologii

DLA OSÓB W KRYZYSIE

Projekt zakładał także wykonanie badań jakościowych. Specjalistką w tym zakresie jest z kolei dr Magdalena Wieczorkowska, kierownik Zakładu Socjologii, która dołączyła do zespołu w 2023 roku. - *Pracowałyśmy z prof. Wrzesińską w tym samym budynku, miałyśmy się czasem na schodach, ale każda była zaangażowana w inne projekty. Osobiście poznałyśmy się dopiero na jednym ze spotkań dotyczących przygotowania wniosków grantowych. Kilka miesięcy później pani profesor skontaktowała się ze mną i spytała, czy nie chciałabym zaprojektować części badań w jej projekcie i tak zaczęła się nasza współpraca – wspomina dr Wieczorkowska.*

Ekspertka odpowiadała za zaprojektowanie i realizację badań jakościowych, m.in. przygotowanie scenariuszy wywiadów focusowych, które miały służyć zdobyciu pogłębionych informacji od osób, które są w kryzysie i doświadczają różnych problemów zdrowotnych.

- *Badanie musiało być zgodne z zasadami metodologicznymi tak, żeby spełniało wszystkie standardy. Jednocześnie musiało uwzględniać specyfikę grupy. Brały w nim udział osoby doświadczające kryzysu zdrowia psychicznego, musieliśmy więc zapewnić im wsparcie psychologiczne i być otwarci na ich rezygnację z udziału w badaniach – wyjaśnia.*

Naukowcy na początku 2024 roku przeprowadzili trzy spotkania z kilkunastoma uczestnikami badania. W ten sposób chcieli stworzyć i omówić model nawigacji pacjenta w kryzysie zdrowia psychicznego i dostosować

go do pierwotnej profilaktyki onkologicznej w polskim systemie ochrony zdrowia. Chodzi konkretnie o utworzenie funkcji nawigatora, który miałby doradzać w zakresie zdrowego stylu życia i wspierać takie osoby w podejmowaniu działań prozdrowotnych.

Każde spotkanie dotyczyło innych zagadnień związanych z Modelem Nawigacji Pacjenta (MNP). Podczas pierwszej rozmowy specjaliści przybliżyli pacjentom idee całego projektu i zaprezentowali wyniki z pierwszego etapu badań. Na tym samym spotkaniu uczestnicy dyskutowali także o celach MNP i potencjalnych odbiorcach. Na drugiej sesji badani skupili się na roli nawigatora. - *Wykorzystując technikę World Cafe, w mniejszych zespołach omawiali, kto mógłby być takim nawigatorem, jakie cechy i wykształcenie powinna posiadać taka osoba, w jaki sposób powinna prowadzić pacjenta w systemie ochrony zdrowia i w jakich formach powinna przebiegać współpraca – opowiada dr Wieczorkowska.* Podczas trzeciego spotkania wspólnie ustalano rekomendacje dotyczące całego Modelu Nawigacji Pacjenta, które stały się podstawą do przygotowania interwencji. - *Badanie fokusowe polega przede wszystkim na interakcji, więc głównym naszym zadaniem było pobudzenie uczestników do rozmów i uzyskanie od nich odpowiedzi: co się sprawdzi, co nie, jak oni postrzegają problem, czy zmiana jest potrzebna.*

prof. Jakub Kaźmierski,
kierownik Kliniki Psychiatrii Wieku Podeszłego
i Zaburzeń Psychotycznych

INNE PERSPEKTYWY, NOWE MOŻLIWOŚCI

Do realizacji jakościowych badań działań został także zaproszony prof. Jakub Kaźmierski, kierownik Kliniki

Psychiatrii Wieku Podeszłego i Zaburzeń Psychotycznych w Centralnym Szpitalu Klinicznym Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Jako specjalista z dziedziny psychiatrii podzielił się doświadczeniem naukowym i praktycznym. Wraz z nim w 2023 roku prof. Wrzesińska przeprowadziła też badania ilościowe.

- Teraz zespół profesor Wrzesińskiej pracuje nad wdrożeniem MNP. Z racji moich zainteresowań badawczych w tym etapie już nie uczestniczę, ale realizacja tego modelu będzie efektem tego, co wspólnie uzyskaliśmy w badaniach focusowych – podkreśla dr Wieczorkowska.

- Okazało się, że na uniwersytecie możemy bez problemu korzystać z mixed method study. Dzięki współpracy jesteśmy w stanie przeprowadzić badania ilościowe i jakościowe, co daje nam holistyczne spojrzenie na naukę. Oprócz zdiagnozowania problemu możemy też odpowiedzieć na pytanie, z czego on wynika i co zrobić, żebygo zniwelować – dodaje prof. Wrzesińska.

Podobnego zdania jest dr Wieczorkowska. Jak podkreśla, taka współpraca otwiera nowe możliwości i pozwala spojrzeć na zakres problematyki, którą zajmują się naukowcy, z zupełnie innych perspektyw.

- Profesor Wrzesińska jest absolwentką zdrowia publicznego, ja – socjologii, profesor Kaźmierski jest psychiatrą, więc nasze spojrzenia na dane zagadnienie są inne. Możliwość spotkania się, wypracowania wspólnego stanowiska uwzględniającego nasze dziedziny badawcze jest nieoceniona. Taka interdyscyplinarna perspektywa pozwala nam dogłębnie przeanalizować dany problem. Gdy pracujemy indywidualnie, zazwyczaj nasza perspektywa jest uboższa – stwierdza dr Wieczorkowska. Współpraca między naukowcami z różnych dziedzin, na co zwraca uwagę socjolożka, poszerza horyzonty i motywuje do dalszego naukowego rozwoju.

- W związku z tym projektem postanowiłam rozwijać swoje kompetencje w zakresie badań jakościowych i we wrześniu uczestniczyłam w szkoleniu, w czasie którego uczyłam się nowej metodologii. Mam nadzieję, że w niedługim czasie będę mogła wykorzystać ją w kolejnych projektach. Jediną trudność, jaką miałyby wskazać, to zgranie napiętych grafików i ustalenie terminu wspólnych spotkań. – Innych minusów nie ma, z takiej współpracy płyną same pozytywy – podkreśla.

Wdrożenie modelu nawigacji pacjenta w kryzysie zdrowia psychicznego do pierwotnej profilaktyki onkologicznej ma zakończyć się we wrześniu 2025 roku.

Nić Erasmusa

– od bibliotekarzy do naukowców

W programie Erasmus+ mogą brać udział nie tylko studenci i kadra naukowa uczelni, ale także pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi. Z tej możliwości sukcesywnie korzystają także bibliotekarze z Centrum Informacyjno-Bibliotecznego. Każdego roku kilku pracowników CIB odwiedza uniwersytety w całej Europie i obserwuje, jak pracują nasi koledzy i koleżanki. Spotykamy się z kierownikami bibliotek wydziałowych i ich pracownikami, z tymi ostatnimi spędzamy kilka dni, dzieląc się doświadczeniem, opowiadając o tym, jak wygląda nasza codzienna praca. Zazwyczaj mamy prezentację przybliżającą CIB i jego działalność, pokazujemy także stronę internetową, opowiadamy o wszystkich projektach, którymi aktualnie się zajmujemy. Wśród krajów, które odwiedziliśmy, są Włochy, Cypr, Portugalia, Niderlandy, Turcja, Finlandia, Hiszpania i wiele innych.

Magdalena Kokosińska,
starszy bibliotekarz ds. wydawnictwa
Centrum Informacyjno-Biblioteczne

Dla każdego coś dobrego

Do wyboru mamy dwie ścieżki: wyjazd na zorganizowany Erasmus Staff Week lub w ramach indywidualnego programu szkolenia. Każda z opcji ma swoje zalety.

Staff Week pozwala poznać pracowników bibliotek z innych krajów, to fantastyczna mieszanka doświadczeń i źródło inspiracji. Program obfituje nie tylko sesje merytoryczne, wystąpienia z własnymi prezentacjami, często na ustalony z góry temat, ale także daje możliwość odwiedzenia najciekawszych zakątków miasta, doświadczenia lokalnego życia i specjałów kuchni kraju, który nas gości. Zgłoszenia na taki wyjazd nierzadko mają formę rekrutacji – należy się zgłosić, zaproponować temat wystąpienia, a w określonym czasie otrzymujemy informację o tym, czy nas przyjęto. Uczestnikami takiego tygodnia są bibliotekarze z kilku różnych krajów, co daje szeroką perspektywę danego problemu, którym się zajmujemy.

Program indywidualny wymaga większego wkładu własnego pracownika – trzeba samodzielnie znaleźć uczelnię, która zechce nas przyjąć. W tym celu często wysyłamy kilka, a nawet kilkanaście zapytań do różnych uczelni, które nas interesują, a korespondencja zawsze odbywa się po angielsku (chyba że znamy język kraju, do którego chcemy jechać). Program także ustalamy sami z instytucją goszczącą, bardzo często nasi gospodarze są otwarci na propozycje, które im wysyłamy, co daje możliwość skupienia się na tych zagadnieniach, które najbardziej nas interesują. Z drugiej strony spotykamy się z pracownikami tylko jednej instytucji.

Po co bibliotekarzom Erasmus?

Jeszcze kilka lat temu często spotykałam się z takim pytaniem, zarówno ze strony kolegów i koleżanek z branży, jak i rodziny czy znajomych. W tej chwili już nikt o to nie pyta – wszyscy widzą, jak wartościowe są to wyjazdy.

Po pierwsze – perspektywa.

Zmiana nie tylko kraju, ale i kultury pozwala na wejście w zupełnie inny świat, poznanie specyfiki pracy osób zatrudnionych teoretycznie w takim samym środowisku (bibliotece uczelni medycznej lub wydziału związanego z medycyną czy naukami o zdrowiu), ale w praktyce okazuje się, że różnice wcale nie są takie małe. Dzielimy się praktykami, opowiadamy, co robimy u siebie, jak to wygląda w naszej rzeczywistości i naszym kręgu kulturowym, podglądamy też rozwiązania stosowane w danej bibliotece. Wielokrotnie okazywało się, że na tle innych europejskich bibliotek CIB prezentuje się bardzo dobrze, a nawet świetnie. Jesteśmy postrzegani jako biblioteka nowoczesna, otwarta i przyjazna użytkownikom. Z drugiej strony sami czasem korzystamy z pomysłów innych instytucji, np. pod kątem usług oferowanych czytelnikom, relacji z kadrą naukowo-dydaktyczną czy w kwestiach związanych z promocją działalności biblioteki. Jednym z takich zapożyczonych rozwiązań jest książkomat, podpatrzony przez dyrektora CIB w jednej z europejskich bibliotek, wprowadzony do naszej placówki jako nowinka i pierwsze tego typu urządzenie w polskich bibliotekach naukowych. Do dziś, gdy opowiadam podczas wyjazdów, jak bardzo zautomatyzowana jest nasza biblioteka, oczy moich roz-

mówców otwierają się szeroko ze zdziwienia i nierzadko – zazdrości... A przy tym wciąż pracują tu ludzie, biblioteka ma ludzkie oblicze! Niezwykłe w skali europejskiej i nasz powód do dumy. Wiele osób docenia również wieloaspektowość pracy pojedynczego bibliotekarza w CIB – jesteśmy odpowiedzialni za wiele różnych spraw, którymi na innych uczelniach zajmują się oddzielni pracownicy (np. dziekanatów). To buduje nasz wizerunek na arenie międzynarodowej i sprawia, że wiele osób wykazuje chęć przyjazdu na swojego Erasmusa właśnie do nas. W zeszłym roku gościliśmy koleżankę z Włoch.

Po drugie – kontakty.

Bezcenna wartość, którą ogromnie doceniamy. Biblioteka to nie tylko książki – takie postrzeganie należy już raczej do przeszłości. To przede wszystkim ludzie, którzy ją tworzą, relacje między nimi, to

żywy organizm. Nawiązane znajomości, a czasem wręcz przyjaźnie, pozwalają nam na zaawansowaną wymianę międzybiblioteczną, na której korzystają wszyscy: od bibliotekarzy po naukowców. Porównujemy na bieżąco doświadczenia, doradzamy sobie wzajemnie w sprawach dotyczących codziennej pracy, czasem spotykamy się na branżowych konferencjach i zacieśniamy koleżeńskie więzy. Kontakty dają możliwość wspólnego, międzynarodowego publikowania tekstów w czasopiśmie branżowych, co wpływa na rozwój zawodowy i językowy. Te rozmowy często mają dwa oblicza: to oficjalne, prowadzone w obecności władz uczelni i bibliotek czy na forum wszystkich pracowników, oraz nieoficjalne, gdy gawędzimy swobodnie w czasie przerw lub podczas wieczornych spotkań, gdy okazuje się, że coś „zagrato” i dobrze się dogadujemy po prostu jako ludzie.

Po trzecie – własny rozwój.

Nie do przecenienia jest możliwość obserwowania na żywo, jak funkcjonuje inna biblioteka, porównywania wszystkich możliwości, a także trudności, z jakimi borykają się inne uniwersytety. Bardzo często organizacja zagranicznych uczelni wygląda odmiennie niż u nas i to też jest interesujące. Głowa otwarta na nowe pomysły i dzielenie się wiedzą, a do tego rozwój kompetencji językowych, zwłaszcza w zakresie języka angielskiego, pozwalają nam być jeszcze lepszymi. Dzięki temu możemy oferować naszym użytkownikom – studentom, doktorantom, pracownikom naukowym i administra-

cyjnym – usługi bardziej dopasowane do ich potrzeb, a także dzielić się wiedzą w trakcie rozmów, konsultacji czy szkoleń. To otwiera też kolejne drzwi: uczestnictwo w międzynarodowych konferencjach i warsztatach, autorstwo artykułów w języku angielskim w zagranicznych czasopiśmie, członkostwo w wielonarodowych zespołach i stowarzyszeniach (kilka osób z CIB należy do EAHIL – European Association for Health Information and Libraries – gdzie czynnie działa, wygłasza referaty na konferencjach, angażuje się w projekty i publikuje w czasopiśmie stowarzyszenia, a w 2025 roku jesteśmy

gospodarzem tej dużej imprezy, odwiedzą nas goście z całego świata). Jako bibliotekarze i pracownicy informacji naukowej nieustannie się rozwijamy i dzięki temu możemy oferować lepsze, szersze usługi naukowcom i studentom, wiemy, o czym mówimy, jesteśmy kompetentni

w tematach, z których szkolimy. Partnerstwo na linii biblioteka–kadra naukowa staje się pełniejsze.

Po czwarte – niezapomniane doświadczenia pozanaukowe.

Nie można nie wspomnieć o kwestiach bardziej rekreacyjnych, które zawsze wiążą się z takim wyjazdem. Poznawanie lokalnej kultury, kuchni, języka, zanurzenie

**Nawiązane znajomości,
a czasem wręcz przyjaźnie,
pozwalają nam na zaawansowaną
wymianę międzybiblioteczną,
na której korzystają wszyscy:
od bibliotekarzy po naukowców.**

Biblioteca di Brera, Mediolan (fot. Marzena Oleksiewicz)

Jedna z bibliotek wydziałowych Uniwersytetu w Katanii na Sycylii, podziemia dawnego zakonu benedyktynów (fot. Magdalena Kokosińska)

się w zwyczajach kraju, który nas gości, przynoszą ogromne korzyści. Pozwalają poznać gospodarzy niemalże od podszewki. W Cagliari na Sardynii podczas przerwy kawowej włoskie koleżanki zaprosiły nas do kawiarni na kampusie. To tam pierwszy raz jadłam pyszne ciasteczka zwane *pizza sfoglia*, obserwowałam kampusowe życie w kafejce, w której stały automaty do odbioru paczek z Amazona, a studenci wpadali na szybkie cappuccino pite zwyczajowo na stojąco przy barze. To tam zerwałam granat prosto z drzewa i kąpałam się w morzu, mimo że był już prawie październik! Sycylijska wyprawa na Etnę na początku grudnia na długo pozostanie w moich wspomnieniach, w pamięci utkwiły mi porywisty wiatr, szarpiący kurtkę i niemalże marsjański krajobraz wulkaniczny. W Brukseli zostaliśmy zaproszeni na kolację do domu naszej belgijskiej koleżanki, gdzie rozmawialiśmy m.in. o... polskich komiksach, bo nasz gospodarz był ich wielkim fanem. Rotterdamskie ulice z ich niezwykłymi mieszkańcami i barkami „zaparkowanymi” wzdłuż nabrzeży, korki tworzące się na drogach rowerowych, przepiękna ryska Biblioteka Narodowa i osiedla przypominające łódzkie Bałuty... Z drugiej strony zawsze przywożę z Polski drobne upominki dla naszych gospodarzy, charakterystyczne smakołyki, np. ptasie mleczko (jeszcze się nie zdarzyło, żeby ktoś nie został jego miłośnikiem!), a także uczelniane gadżety, drobiazgi związane z polskim folklorem i tradycjami. To zacieśnia więzy i otwiera serca. Mam za sobą wiele wyjazdów i każdy z nich był pięknym doświadczeniem, do którego lubię wracać myślami.

Gdzie ta nić?

Ron Weasley w jednej z książek J.K. Rowling mówi o słowach Hermiony, że gdy się ma wątpliwości, należy pójść do biblioteki. Jest w tym wiele prawdy, także w odniesieniu do bibliotek naukowych. Bibliometria, Impact Factor, informacje dotyczące właściwego cytowania, dorobek naukowy pracownika, właściwe użycie licencji, aktywizacja studentów na zajęciach, wyszukiwanie pełnych tekstów artykułów czy odnalezienie się w zawiłościach naukowych baz danych – przecież tym wszystkim zajmują się właśnie bibliotekarze!

Na co dzień służymy radą, pomocą i wskazówkami, których źródło tkwi, oczywiście, przede wszystkim w naszym wykształceniu i doświadczeniu zawodowym, ale w niemałej mierze także w *know-how* pozyskanym dzięki wyjazdom erasmusowym.

Tam poznajemy nowe źródła wiedzy, *tips&tricks* związane z ciekawymi bazami, stronami internetowymi, organizacją zajęć dla czytelników itp. Nawiązujemy znajomości, z których korzystamy przez cały rok, służymy radą i pomocą bibliotekarzom z innych krajów. Dzięki wyjazdom mam (i pewnie nie tylko ja) głębokie poczucie przynależności do czegoś większego, do światowej społeczności pracowników informacji naukowej i bibliotekarzy, do międzynarodowej sieci, która daje mi wsparcie i ogromne możliwości, która jest źródłem, z którego nie tylko mogę czerpać, ale do którego mogę dodać siebie, to, co wiem i umiem. Nić łącząca bibliotekarzy i naukowców jest niewątpliwa, ale dzięki programowi Erasmus+ umacnia się wraz z każdym naszym wyjazdem. Co roku wyjeżdżam na inny uniwersytet i co roku przywożę ze sobą mnóstwo wspomnień, zdjęć, głowę mam pełną pomysłów, a walizkę wypakowaną folderami, notatkami oraz - co nieuniknione - smakołykami kraju, który odwiedziłam. Zawsze zachęcam niezdecydowanych do tego, by wziąć udział w Erasmusie. Kto pojedzie choć raz, złapie bakcyła na zawsze!

Biblioteka Uniwersytetu Masaryka w Brnie (fot. Agnieszka Rościzak)

Łódź stolicą promocji zdrowia

W dniach 17-20 czerwca odbyły się dwie międzynarodowe konferencje: **The 12th European Conference on Health Promotion** oraz **The 7th International Conference on Salutogenesis**.

Obie konferencje były organizowane we współpracy z The International Union for Health Promotion and Education i odbyły się w Centrum Kliniczno-Dydaktycznym UM. W organizacji obu spotkań brali udział pracownicy Wydziału Nauk o Zdrowiu pod kierunkiem prof. UM, dr hab. n. o zdrowiu Magdaleny Wrzeńskiej oraz prof. Paolo Contu, University of Cagliari (Włochy).

W spotkaniach uczestniczyło ponad 300 osób z 40 krajów świata. Uczestnicy obu konferencji reprezentowali nie tylko środowisko akademickie, ale także organizacje rządowe i pozarządowe specjalizujące się w promocji zdrowia i zdrowia publicznego oraz menadżerowie wszystkich szczebli opieki zdrowotnej i zarządzania.

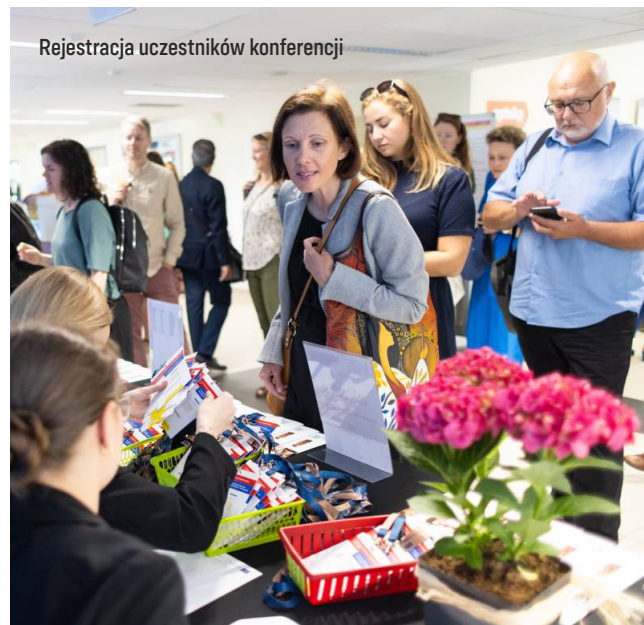
Pierwsza konferencja, poświęcona promocji zdrowia, została otworzona przez Adama Wieczorka, Wiceprezydenta Miasta Łodzi oraz prof. Lucynę Woźniak, Prorektora ds. Współpracy Międzynarodowej. Tematem przewodnim tego spotkania było *Kultywowanie zmian w całym okresie życia*. Podczas sesji plenarnych i dyskusji przy okrągłym stole zostały określone przyszłe ścieżki rozwoju potencjału zdrowia i dobrostanu w erze cyfryzacji. Szczególną uwagę poświęcono uwzględnieniu cyklu życia we współtworzeniu innowacji w zakresie zdrowia publicznego w ujęciu lokalnym i globalnym. W dyskusjach na ten temat brali udział goście honorowi, w tym: prof. Didier Jourdan, UNESCO Chair for Global Health and Education (Francja), Hilaire Armstrong, WHO-Euro Youth for Health Initiative (Australia), Balazs Furjes, director of EIT Health InnoStars (Węgry), prof. Maddalena Illario, Chair of the European Reference Site Collaborative Network (Włochy).

Prof. Jolanta Kujawa, Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu, otworzyła konferencję poświęconą salutogenezie, której tematem przewodnim było: *Życie codzienne i kryzysy jako szanse do salutogenetycznej przemiany*. Przewodniczącymi tej konferencji byli prof. Lenneke Vaandrager z Wageningen University (Holandia) oraz prof. Georg Bauer z University of Zurich (Szwajcaria). Wydarzenie to miało na celu rozpowszechnienie wiedzy i badań w ujęciu koncepcji salutogenezy, która opiera się na wzmacnianiu indywidualnych i społecznych zasobów aktywnie promujących zdrowie. Podczas konferencji omawiano głównie wpływ codziennych doświadczeń życiowych na indywidualną i społeczną transformację w obszarze

poprawy zdrowia, dobrostanu i jakości zdrowia. Hasła przewodnie tego spotkania to: rozwój i tożsamość, spójność społeczna (np. migracja, różnorodność, międzypokoleniowość), edukacja i uczenie się, cyfryzacja, zasoby codziennego życia (np. żywność, transport, mieszkalnictwo, architektura).

Szczególną rolę w organizacji wydarzenia odegrali młodzi naukowcy, którzy pracowali w grupie roboczej Salutogenic Rebels. Pod kierunkiem doświadczonych naukowców stworzyli program drugiego dnia konferencji, który oparty był na interaktywnej wymianie doświadczeń z zakresu dobrych praktyk w obszarze salutogenezy podczas warsztatów oraz wystąpień ustnych.

Czerwcowe wydarzenia stanowiły forum wymiany doświadczeń i poznania nowych perspektyw wzmacniania jakości życia z uwzględnieniem różnic społecznych, kulturowych i historycznych. Podczas obrad uczestnicy wspólnie doszli do wniosku, że cyfryzacja otwiera perspektywę rozwoju inkluzywnego ekosystemu społecznego w promocji zdrowia oraz salutogenezie. Stwarza to możliwość rozwoju i budowania międzypokoleniowych łączy między młodymi osobami, dorosłymi i seniorami. Z kolei zwiększenie kompetencji zdrowotnych i cyfrowych obywateli wpłynie na rozwój dobrostanu zarówno w kontekście lokalnym, jak i globalnym.

prof. Lucyna Woźniak
- Prorektor ds. Współpracy
Międzynarodowej

Uczestnicy jednego z paneli wykładowych

prof. Magdalena Wrześcińska

Adam Wiczorek
- Wiceprezydent
Miasta Łodzi

Otwarcie konferencji na Auli 1000

prof. Magdalena Kwaśniewska - Prodzianka
ds. Nauki Wydział Nauk o Zdrowiu

prof. Magdalena Wrzeńska,
prof. Jolanta Kujawa - Dziekan
Wydziału Nauk o Zdrowiu

Jeden z wykładów w ramach konferencji

Uczestnicy konferencji

Uczestnicy konferencji

Jeden z paneli dyskusyjnych w ramach konferencji

**Relacja z III Sympozjum
Naukowo-Szkoleniowego**

Racjonalna Terapia Przeciwdrobnoustrojowa

16 listopada 2024 roku Centrum Kliniczno-Dydaktyczne UM w Łodzi stało się centrum wymiany wiedzy naukowej i praktycznych doświadczeń z zakresu terapii przeciwdrobnoustrojowej. III edycja Sympozjum Naukowo-Szkoleniowego „Racjonalna Terapia Przeciwdrobnoustrojowa” zgromadziła specjalistów, naukowców i praktyków z całej Polski, stając się jednym z najważniejszych wydarzeń medycznych w regionie łódzkim.

Głównymi organizatorami wydarzenia byli dr Filip Bielec i dr Małgorzata Brauncajs – wieloletni pracownicy Zakładu Mikrobiologii i Laboratoryjnej Immunologii Medycznej UM w Łodzi – przy nieodzownym wsparciu studentów z SKN Mikrobiologii Lekarskiej oraz SKN Mikrobiologii Medycznej. Konferencja, która z każdym rokiem zyskuje coraz większą renomę, na stałe wpisała się w kalendarz wydarzeń poświęconych problematyce racjonalnej terapii chorób infekcyjnych.

Symposium otworzył wykład inauguracyjny Głównego Inspektora Sanitarnego, dr Pawła Grzesiowskiego, który wygłosił prelekcję pt. *Odporność zbiorowa polskiego społeczeństwa – stan faktyczny i perspektywa*. Doktor Grzesiowski, specjalista w dziedzinie immunologii i terapii zakażeń, nakreślił kluczowe wyzwania i możliwości w budowaniu odporności populacyjnej oraz zwrócił uwagę na konieczność zrównoważonego podejścia do profilaktyki i leczenia zakażeń.

Wydarzenie odbyło się pod honorowym patronatem JM Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi prof. Janusza Piekarskiego, Prezydenta Miasta Łodzi Hanny Zdanowskiej, Wojewody Łódzkiego Doroty Ryl oraz konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie mikrobiologii lekarskiej dla województwa łódzkiego. Patronaty te podkreślają znaczenie problematyki racjonalnego stosowania terapii przeciwdrobnoustrojowych dla zdrowia publicznego. Wydarzenie było możliwe dzięki wsparciu sponsorów oraz partnerów biznesowych. Dzięki ich zaangażowaniu Symposium było bezpłatne dla uczestników, a podczas przerw zapewniono poczęstunek, który sprzyjał nawiązywaniu nowych relacji i wymianie doświadczeń.

W tegorocznej edycji Symposium uczestniczyło łącznie 247 osób. Wydarzenie przyciągnęło przedstawicieli różnych grup zawodowych – lekarzy, farmaceutów, mikrobiologów, studentów kierunków medycznych oraz innych specjalistów z branży ochrony zdrowia. Wydarzenie obejmowało panele wykładowe, podczas których omawiano m.in. tematy takie jak zakażenia grzybicze, zakażenia dróg oddechowych, eradykacja *Helicobacter pylori*, właściwe pobieranie materiału na badania, obecność drobnoustrojów w produktach kosmetycznych czy niuanse związane ze stosowaniem wybranych antybiotyków. Szerokie spektrum poruszanych tematów podkreśla interdyscyplinarny charakter wydarzenia.

Integralną częścią symposium była sesja plakatowa, podczas której zaprezentowano 18 prac naukowych.

Najlepsze z nich zostały wyróżnione przez Komitet Naukowy pod przewodnictwem dr hab. Doroty Pastuszek-Lewandowskiej, prof. UM. Doceniono zarówno wartość merytoryczną posterów, jak i sposób prezentacji treści.

Nagroda główna:

- dr Paulina Żelechowska i współautorzy (UM w Łodzi) za plakat pt. *Aktywacja prozapalna mastocytów indukowana antygenami grzybiczymi*

Wyróżnienia:

- mgr Yaroslav Lavrynychuk i współautorzy (Uniwersytet Łódzki) za plakat pt. *Badania nad białkami kompleksu degradosomu RNA u Mycobacterium tuberculosis jako droga do odkrycia nowych leków przeciwgruźliczych*
- studentka Małgorzata Nowak i współautorzy (UM w Łodzi) za plakat pt. *Aktywność in vitro nitroksoliny wobec Nakaseomyces glabratus izolowanego z dróg moczowych*

Symposium po raz trzeci odbyło się w wyjątkowym kontekście obchodów Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach (18 listopada) oraz Światowego Tygodnia Świadomości o Oporności na Środki Przeciwdrobnoustrojowe (18-24 listopada), które przypominają o pilnej potrzebie podejmowania działań mających na celu zapobieganie rozwojowi oporności na antybiotyki. Prelegenci podkreślili, że **racjonalne stosowanie leków przeciwbakteryjnych, przeciwgrzybiczych, przeciwwirusowych i przeciw pasożytniczych nie tylko ratuje życie pacjentów, ale również stanowi fundament walki z narastającym zagrożeniem zdrowotnym na świecie.**

III Symposium Naukowo-Szkoleniowe „Racjonalna Terapia Przeciwdrobnoustrojowa” było kolejnym krokiem w kierunku integracji środowiska medycznego oraz promowania odpowiedzialnych praktyk w leczeniu chorób zakaźnych. Sukces tegorocznej edycji daje solidne podstawy do organizacji kolejnych spotkań, które z pewnością przyczynią się do poprawy świadomości i praktyki medycznej w regionie. Organizatorzy serdecznie dziękują wszystkim uczestnikom i zapraszają do udziału w przyszłorocznej edycji wydarzenia.

Szczegóły dotyczące kolejnych edycji można śledzić na stronie: <https://mikrobiologia.umed.pl>

Rejestracja uczestników sympozjum

Rejestracja uczestników sympozjum

dr Paweł Grzesiowski
- Główny Inspektor Sanitarny

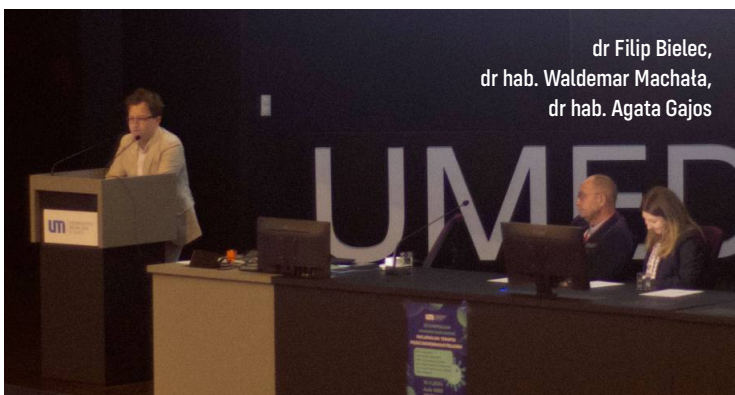
Uczestnicy Sympozjum

dr hab. Dorota Pastuszek-Lewandoska,
dr Małgorzata Brauncajs,
dr Filip Bielec

lek. Łukasz Sadowski

dr Filip Bielec,
dr hab. Waldemar Machała,
dr hab. Agata Gajos

Uczestnicy Sympozjum

II uroczysta Gala Indywidualnego Toku Studiów w Centrum Dydaktycznym Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

5 listopada 2024 r. w Centrum Dydaktycznym odbyła się II uroczysta Gala Indywidualnego Toku Studiów, podczas której zaprezentowano osiągnięcia studentów ITS w roku akademickim 2023/2024 oraz podsumowano pierwszy rok wdrażania Nowej Formuły Indywidualnego Toku Studiów.

Uroczystość była również okazją do wręczenia nagród w konkursie „Grant ITS”. W tym roku wyróżniono trzy interdyscyplinarne zespoły badawcze, które otrzymały wsparcie finansowe w wysokości 25 tys. zł na rozwój badań łączyjących różne dziedziny nauki.

Podczas uroczystości przedstawiono także nowych Ambasadorów Programu ITS — dr Wiolettę Rozpędek-Kamińską oraz studenta Kamila Saramowicza. Dołączą oni do grona powołanych w zeszłym roku Ambasadorów: dr Angeliki Adamus-Grabickiej oraz Katarzyny Kwas, wspierając Zespół ds. ITS w działaniach promocyjnych wśród studentów i pracowników dydaktycznych uczelni.

Wszystkim studentom Indywidualnego Toku Studiów oraz ich opiekunom serdecznie gratulujemy dotychczasowych osiągnięć i życzymy dalszych sukcesów naukowych, a tym, którzy ukończyli swoją przygodę z ITS, dziękujemy za ich wkład w dorobek naukowy naszej uczelni.

Wystawa „Oblicza wsparcia w chorobie” zawitała do Łodzi

W dniach 9-14 listopada w Centrum Kliniczno-Dydaktycznym można było obejrzeć wystawę „Oblicza wsparcia w chorobie”, której celem jest budowanie świadomości na temat żywienia medycznego oraz wyzwań, jakie na co dzień podejmują opiekunowie osób chorych. Wystawa prezentuje portrety pacjentów i ich opiekunów, ukazując różnorodne wyzwania, z jakimi mierzą się na co dzień osoby chore. Wspólnym mianownikiem tych historii jest

kluczowa rola wsparcia żywieniowego w procesie leczenia i powrotu do zdrowia. Organizatorami wystawy są Parlamentarny Zespół ds. Leczenia Żywieniowego oraz Fundacja Nutricia.

Zebrańie Założycielskie Ogólnopolskiego Studenckiego Forum Naukowego Kardiologii Prenatalnej

14 listopada odbyło się zebranie Założycielskie Ogólnopolskiego Studenckiego Forum Naukowego Kardiologii Prenatalnej (OSFNKP). Gospodarzem wydarzenia był Uniwersytet Medyczny w Łodzi, a patronat nad nim objął JM Rektor naszej uczelni. Łącznie reprezentowanych było 17 kół naukowych z 4 uczelni.

Inicjatywa ma na celu popularyzację kardiologii prenatalnej w środowisku medycznym, budowanie interdyscyplinarnych, multiprofesjonalnych zespołów wspierających jej rozwój i aktywizację studentów oraz młodych naukowców poprzez stymulowanie działalności naukowo-badawczej, udział w warsztatach szkoleniowych prowadzonych przez ekspertów kardiologii prenatalnej.

Podczas zebrania podpisano list intencyjny powołania Ogólnopolskiego Studenckiego Forum Naukowego Kardiologii Prenatalnej. Opiekunem OSFNKP wybrana została dr hab. n. o zdrowiu Iwona Strzelecka, prof. uczelni, inicjatorka powstania Forum, przewodniczącą zaś - Łucja Biały, studentka VI roku kierunku lekarskiego UM w Łodzi.

Absolwenci Wydziału Farmaceutycznego odebrali dyplomy

14 listopada absolwenci Wydziału Farmaceutycznego odebrali dyplomy ukończenia studiów, które wręczyli Prorektor ds. Studenckich prof. Adam Durczyński oraz Dziekan Wydziału Farmaceutycznego prof. Anna Kilanowicz-Sapota.

Jak co roku, Okręgowa Rada Aptekarska w Łodzi, Krajowa Rada Diagnostów Laboratoryjnych, Oddział Łódzki Polskiego Towarzystwa Diagnostów Laboratoryjnych oraz firma TOPESTETIC nagrodziły absolwentów z najwyższymi średnimi oraz laureatów Wydziałowego Konkursu Prac Magisterskich.

Wszystkim Absolwentom serdecznie gratulujemy i życzymy wielu sukcesów zarówno w życiu zawodowym, jak i osobistym!

Uroczyste dyplomatorium absolwentów kierunku lekarsko-dentystycznego Wydziału Lekarskiego

15 listopada w Auli 1000 CDUM odbyło się uroczyste dyplomatorium absolwentów kierunku lekarsko-dentystycznego Wydziału Lekarskiego w roku akademickim 2023/2024.

Absolwenci odebrali listy gratulacyjne z rąk Prorektor ds. Nauki prof. dr hab. n. med. Agnieszki Piastowskiej-Ciesielskiej oraz Prodziekana Wydziału Lekarskiego ds. Nauki i Kształcenia — Kierownika Oddziału Stomatologicznego prof. dr hab. n. med. Moniki Łukomskiej-Szymańskiej.

Absolwentom gratulujemy i życzymy sukcesów!

Nagrody Ministra Zdrowia

Z przyjemnością informujemy, iż nagroda zespołowa w zakresie działalności naukowej Ministra Zdrowia została przyznana dla zespołu:

- prof. dr hab. n. med. Paweł Majak
 - prof. dr hab. n. med. Piotr Kuna
- za autorstwo cyklu publikacji pn. „Immunologiczne i mikrobiologiczne interakcje determinujące historię naturalną i odpowiedź na leczenie przewlekłego nieżytu nosa i zatok przynosowych u dzieci w wieku przedszkolnym”, publikowanych w prestiżowych na arenie światowej czasopismach pediatrycznych (JAMA Pediatrics).

Ponadto, decyzją Ministra Zdrowia, przyznana została również z inicjatywy własnej ministra

Nagroda indywidualna w zakresie działalności organizacyjnej dla prof. dr. hab. Radziszława Kordka — za efektywne zarządzanie Uczelnią w toku pełnienia funkcji rektora w latach 2016–2024.

Laureatom serdecznie gratulujemy!

Kosmiczne Stypendia dla studentów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

25 listopada, w niezwyklej atmosferze Hali Maszyn EC1 Łódź – Miasto Kultury, odbyła się 17. edycja Gali największego programu stypendialnego w Polsce. Uniwersytet Medyczny w Łodzi od wielu lat bierze udział w projekcie i przeznaczają środki na wsparcie studentów.

W tym roku w ramach inicjatywy symboliczne czekie uprawniające do rocznego, bezpłatnego pobytu w domu studenckim wręczył prof. Adam Durczyński, Prorektor ds. Studenckich. Nagrodzono:

- Malwinę Dudzic, studentkę kierunku Analityka medyczna, Wydział Farmaceutyczny;
- Paulinę Kubiela, studentkę kierunku Lekarskiego, Wydział Lekarski.

Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska wyróżniła 32 stypendystów, przekazując im listy gratulacyjne. Dodatkowo, 54 łódzkich pracodawców – fundatorów stypendiów finansowych, miejsc w akademikach i kursów – wręczyło symboliczne czekie ponad 100 młodym talentom.

W gronie nagrodzonych znaleźli się studenci naszej uczelni:

- Natalia Wojciechowska – studentka I roku kierunku lekarsko-dentystycznego, laureatka Olimpiady Wiedzy o Żywieniu 2022/2023;
- Oskar Wilhelm – student I roku kierunku lekarskiego, finalista Olimpiady Wiedzy Technicznej 2023/2024;
- Maria Jaworska – studentka I roku kierunku lekarskiego, laureatka Olimpiady Języka Hiszpańskiego 2022/2023;
- Stanisław Pawelec – student I roku kierunku lekarskiego, finalista Olimpiady Matematycznej 2021/2022;
- Igor Różyto – student I roku kierunku lekarskiego, laureat Olimpiady Języka Angielskiego 2023/2024;
- Zuzanna Ślusarek – studentka I roku kierunku lekarskiego, finalistka Olimpiady Innowacji Technicznych i Wynalazczości 2021/2022.

Z rąk pracodawców – fundatorów stypendiów – nagrody trafiły do pięciu studentów UMED:

- Kornelii Gościńskiej – studentki kierunku lekarskiego (stypendium ENDOLINK);
- Aleksandry Boruty – studentki kierunku zdrowie publiczne (stypendium ENDOLINK);
- Szymona Szymańskiego – studenta kierunku fizjoterapia (stypendium ENDOFUND);
- Zuzanny Granek – studentki kierunku lekarskiego (stypendium ENDOFUND);
- Miłosza Gorącego – studenta kierunku biotechnologia (stypendium SKAMEX).

Wszystkim nagrodzonym serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów!

netWORKing – śniadanie networkingowe środowiska akademickiego

W sobotę, 30 listopada, w Centrum Informacyjno-Bibliotecznym odbyła się 5. edycja „Śniadania z Rektorem” dla kierunku analityka medyczna, zorganizowana przez: Studenckie Towarzystwo Diagnostów Laboratoryjnych, Akademickie Biuro Karier oraz Biuro Obsługi Studiów. To pierwsza edycja, w której otrzymaliśmy wsparcie ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Młodzieżowy na lata 2022–2033 realizowanego przez Centrum OPUS.

W wydarzeniu, oprócz studentów, wzięli udział przedstawiciele władz uczelni oraz pracodawcy. Warto podkreślić, że reprezentanci Synevo, Instytutu CZMP i Policji to absolwenci analityki medycznej naszej uczelni.

Spotkanie miało na celu umożliwienie dialogu z władzami uczelni na temat rozwoju procesu kształcenia, a także nawiązanie relacji między studentami a przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ważny element stanowiła wymiana doświadczeń pomiędzy uczelnią a biznesem w zakresie kompetencji cenionych na rynku pracy i wspieranych w trakcie realizacji procesu kształcenia.

Profesor Lucyna Woźniak przewodniczącą Komisji ds. Prezydencji i Współpracy z Unią Europejską KRASP

Z ogromną przyjemnością informujemy, że przewodniczącą nowo powołanej przez Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) Komisji ds. Prezydencji i Współpracy z Unią Europejską została prof. dr hab. n. med. Lucyna Woźniak, Prorektor ds. Współpracy Międzynarodowej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, której doświadczenie i zaangażowanie w rozwój kooperacji międzynarodowej to gwarancja, że działania komisji będą realizowane z najwyższą skutecznością i wizją.

Serdecznie gratulujemy!

Szpitala uniwersyteckie

BFF Banking Group opublikował wyniki 9. edycji zestawienia "Liderzy Zarządzania – najlepiej zarządzane szpitale publiczne", w którym znalazły się placówki najlepiej zarządzane pod kątem efektywności finansowej, jak również prezentujące wysoką jakość opieki nad pacjentami.

Miło nam poinformować, że w kategorii: szpitale kliniczne i instytuty wyróżnione zostały nasze dwa szpitale kliniczne:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centralny Szpital Kliniczny Uniwersytetu Medycznego w Łodzi – 6. miejsce,
- Uniwersytecki Szpital Kliniczny nr 2 Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (dawniej Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Wojskowej Akademii Medycznej – Centralny Szpital Weteranów) – 10. miejsce.

Centralny Szpital Kliniczny Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

Pierwsze w województwie pokoje rodzinne dla wcześniaków

W Centralnym Szpitalu Klinicznym Uniwersytetu Medycznego w Łodzi powstały pierwsze w województwie łódzkim pokoje rodzinne dla hospitalizowanych wcześniaków. W dziewięciu nowych salach rodzice mogą przebywać ze swoimi przedwcześnie urodzonymi dziećmi, które nie wymagają już stałego nadzoru lekarzy i położnych czy wsparcia oddechowego, ale nie mogą jeszcze zostać wypisane ze szpitala. Każdy pokój wyposażony jest w łóżko dla jednego z rodziców, łóżeczko dziecięce lub inkubator i monitor.

Dzieci pod opieką rodziców szybciej dochodzą do zdrowia, a rodzice mogą nauczyć się opieki na maluszkim, radzenia sobie w sytuacjach stresowych i nabrać pewności pod czujnym okiem pracowników szpitala.

Nominacje

Nowe powołania na Konsultantów Krajowych oraz Wojewódzkich

Konsultant Krajowy

► w dziedzinie laboratoryjnej
genetyki medycznej

dr hab. n. med. Edyta Borkowska,
Zakład Genetyki Klinicznej

Konsultanci Wojewódzcy

► w dziedzinie periodontologii

dr n. med. Anna Dudko,
Zakład
Patologii Jamy Ustnej

► w dziedzinie neurologii dziecięcej

dr n. med. Łukasz Przysło,
Zakład
Dydaktyki Pediatrycznej

► w dziedzinie ortodoncji

dr n. med. Adam Skiba,
Zakład
Ortodoncji

► w dziedzinie diagnostyki laboratoryjnej

dr n. med. Rafał Wlazeł,
Zakład
Diagnostyki Laboratoryjnej
i Biochemii Klinicznej

Wieczór Kulturowy (Cultural Soirée 2024)

– podróż „za jeden uśmiech” przez smaki i tradycje świata

społeczność nigeryjska w strojach tradycyjnych

Wzmacniamy więzi pomiędzy oddziałem polskim i angielskim

30 listopada 2024 roku w foyer przed Aulą 1000 oraz na parterze Centrum Kliniczno-Dydaktycznego przy ul. Pomorskiej 251 odbył się Cultural Soirée (Wieczór Kulturowy) organizowany rokrocznie przez Radę Studentów Anglojęzycznych we współpracy z Centrum ds. Organizacji i Obsługi Studiów w Języku Angielskim.

W tym roku, korzystając z koincydencji dat organizacji Wieczoru Kulturowego i Wieczoru Wróżb Andrzejkowych, zdecydowaliśmy się poprosić o pomoc w przygotowaniach dwie polskie organizacje studenckie: Polskie Towarzystwo Stomatologiczne (PTSS) oraz Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny (IFMSA Poland). Do współpracy włączyły się również lektorki z Centrum Nauczania Języków Obcych. Pani dr Kamila Kubacka i Pani mgr Justyna Majkowska przygotowały materiały do wymiany językowej (*Mów i dziel się*) - aktywności dodanej do naszego scenariusza na prośbę studentów anglojęzycznych, którzy chcą nie tylko uczyć się języka polskiego, ale i nawiązać relacje z polskojęzycznymi studentami. Projekt ten stanowi element planu strategicznego na wzmocnienie więzi pomiędzy społecznością anglojęzyczną a polskojęzyczną. Z realizacją tego planu jesteśmy w procesie. A proces ten można opisać przystówkiem zaczerpniętym z piosenki Lecha Janerki - *Śmielej, śmielej...*

Świat w pięciu smakach

Nie zgadujemy, ale wiemy to na pewno, że nikt z uczestników i organizatorów nie wyobraża sobie wieczoru kulturowego bez celebrowania potraw. Odkrywanie nowych smaków przypomina dziecięcą zabawę w „zgadnij co to?”. Kto więc chciał, mógł bawić się w rozpoznawanie użytych do potraw składników i przypraw. Mógł rozkładać na czynniki pierwsze przeróżne rodzaje farszy i przeróżne rodzaje ciast, którymi farsze te były otulone. Bawić się mogli tylko ci, którzy ustawili się w PRL-owskim „ogonku” po baklawę i kisir – turecką sałatkę z kaszy bulgur, bel puri – pikantną przekąskę z soczystymi sosami chatney z Indii, ghorme sabzi z Iranu – ziołową potrawę z suszoną limonką, chakalaki, czy po wybitnie pikantne jollof rice i suyę z Nigerii. A także (a jakże!) po chlebek Man'oushe czy sałatkę taboule. Co prawda najlepiej smakuje ona w upalne dni, ale czy podczas TAKIEGO wieczoru miało to znaczenie?

1, 2, 3 - stoiska z tradycyjnymi potrawami

Wieczór Wróżb Andrzejkowych
prowadzony przez studentów z IFMSA Poland i PTSS

stoisko libańskie

międzykulturowa wymiana kulinarna

mgr Agnieszka Szmidt-Weder - starzy lektor (z córką)

studentki z Malezji, Sudanu, Bangladeszu, Sri Lanki

Nie mogło oczywiście zabraknąć polskiego akcentu w postaci bigosu w wersji mięsnej i bezmięsnej, tym samym miłośnicy tradycyjnej kuchni polskiej nie byli zawiedzeni. Znalezienie bigosu, podobnie jak zimnych i gorących trunków, wymagało nieco czasu i dobrej orientacji w topografii budynku. Kto wiedział, czego i dlaczego potrzebuje, z łatwością trafił do miejsca, w którym pomógł przeżytkowi uporać się z *palącym problemem*, w następstwie spożycia jollof rise. Warto tu wspomnieć, że nie byłoby to możliwe dzięki funduszom z projektu *Welcome to Poland* z Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

Rozkoszowanie się smakiem Hunter's stew byłoby idealnym zwieńczeniem wystąpienia Pani prof. Katarzyny Taran prezentującej poszczególne elementy stroju wielkiego (zwanego kontuszem) strzelców historycznych z Bractwa Strzelców Kurkowych. Być może nie zaprzętalibyśmy sobie wtedy głowy niewybrzmiałym pytaniem – dlaczego skórzane buty, niezbędny element kontuszu, muszą być koniecznie w kolorze czerwonym?

Jesienny Wieczór zapadł już. Andrzej, pannom miłym wróż

Tymczasem na parterze, w dwóch pokojach równocześnie, rozgrywały się akcje dwóch dodatkowych atrakcji. W pokoju przygotowanym do Wróżb Andrzejkowych „Szepty losu” wróżki i wróżbici z IFMSA oraz PTSS z pomocą takich przyborów jak klucz, wosk, papierowe serca, skórki od jabłek czy buty, przepowiadali świetlaną przyszłość, o ile tak można określić rychte zawarcie związku małżeńskiego. A w sali obok studenci „Mówili i dzielili się” znajomością języka polskiego i angielskiego.

Dwie opowieści o dwóch krajach – Nigerii i Libanie

Wieczór Kulturowy to nie tylko festiwal smaków, ale także idealna okazja do chwalenia się swoim krajem i kulturą. Chwalili się więc studenci z Libanu i Nigerii. Marwan i Adam prezentowali miejsca z listy *must see* z zamkiem Krzyżowców z XIII w wieku w Saidzie czy miejscem kultu fenickiego boga słońca Baala w Baalbek. Nie zapomnieli pochwalić się drzewem cedrowym. Znajdziecie je na fladze Libanu. Zajmuje na niej centralne miejsce od 1943 roku i jest symbolem siły, czystości i wieczności. Studenci z Nigerii zdecydowali się na bardziej spektakularne wprowadzenie nas w opowieść o swoim kraju. „Gigant Afryki”, bo tak nazywana jest Nigeria ze względu na ogrom ziemi, różnorodność ludów i języków, największą w Afryce populację oraz ogrom

zasobów ropy naftowej, wprowadził nas w swój świat tanecznym krokiem. O Nigerii opowiadała Bernardine. Kto był w pokoju 01.11 wie, że wystarczyło zamknąć oczy i wsłuchać się w rytm wybijany na kongach, aby znaleźć się w Nigerii...

Prawy do lewego

Wracamy do foyer przed Aulą 1000. Reakcje publiczności w odpowiedzi na to, co prezentowały grupy studentów z Indii, Turcji i Nigerii, zmieniały się w tempie ujęć z filmu poklatkowego. Trudno precyzyjnie określić proporcje pomiędzy słowem ostupienie a szaleństwo, aby opisać tę pozytywną energię, którą poczuli obecni mogący zobaczyć choćby niewielki fragment tańca dappankuthu z elementami choreograficznymi z bollywoodzkiego kina, tanecznego performance w wykonaniu Nigeryjczyków w powiększonym składzie osobowym czy tańca tureckiego, którego polskojęzycznym odpowiednikiem nazwy jest „Ciotka Pana Młodego”.

Podczas takich wydarzeń jak Wieczór kulturowy wyraźnie widać, jak ważne są więzi w kulturach kolektywnych.

Widać to było również podczas wspólnego, zamykającego tańca Dabke. Dabke to taniec wspólnoty, często wykonywany na weselach i przy innych radosnych okazjach. Przypomina on trochę stepowanie. Kto chciałby poćwiczyć asertywność niech spróbuje powiedzieć Libańczykowi NIE, gdy ten zaprasza do przyłączenia się do tańca.

Pięć gwiazdek

Wieczór zakończył się jak zwykle za szybko... I choć, jak co roku, nie brakowało nagłych zwrotów akcji, jest coś, co zawsze i niezmiennie cieszy organizatorów tego wydarzenia. To reakcje, relacje i różnorodność.

Przyszedł czas na porządki. Przewodniczący Rady Studentów anglojęzycznych wszedł na drabinę, aby ściągnąć dekoracje. Pięć złotych gwiazdek z girlandy zatrzymało się na jego szyi.

Tak to jest. Informacja zwrotna o tym, „jak było”, może przyjść z zupełnie innego miejsca aniżeli się spodziewamy.

I nie tylko za pomocą zeskanowania kodu QR.

występ studentek z Nigerii

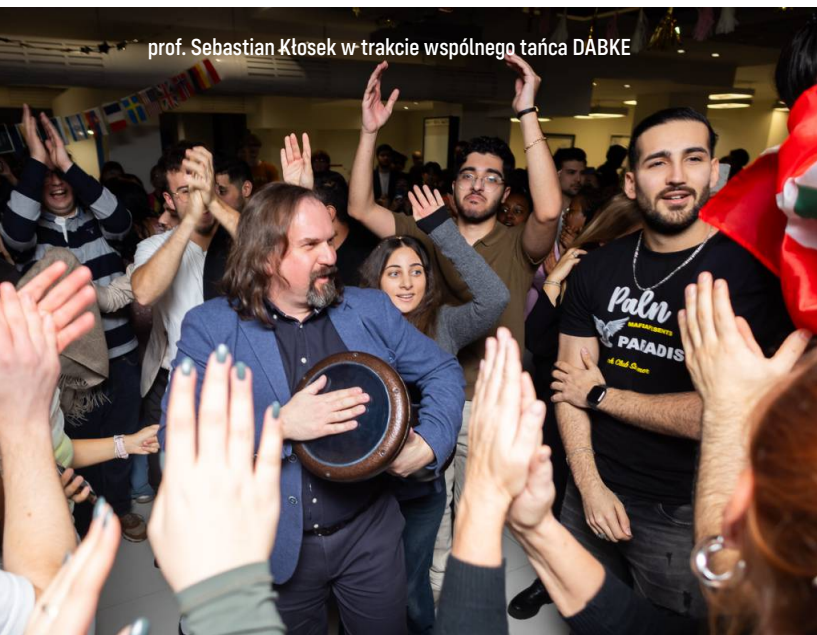
występ studentów z Indii

występ studentek z Indii

nauczyciele akademicy oraz młodzież z Bractwa Strzelców Kurkowych
- dr hab. n. med. Edyta Borkowska, prof. Katarzyna Taran,
dr hab. n.med. Dariusz Timler, prof. dr hab. n.med. Anna Zalewska-Janowska

prof. Sebastian Kłosek w trakcie wspólnego tańca DABKE

Wieczór Wiórb Andrzejkowych
prowadzony przez studentów z IFMSA Poland i PTSS

prezentacja kraju- studenci z Nigerii

wspólny taniec DABKE

UM
magazyn
UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO W ŁODZI